

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง



ความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัย  
ที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน  
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม



RCH  
LG  
395  
.KS  
ร442ค

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2548

b. 12593552  
i. ....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ขอสงวนสิทธิ์ในเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง

เลขที่บันทึก 130043  
วัน เดือน ปี 7 ส.ค. 2557

## คำนำ

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีสาขาวิชาต่าง ๆ ใน  
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร มีการจัดการศึกษา วิจัย บริการทางวิชาการแก่สังคม ส่งเสริมและพัฒนา  
หลักสูตรการศึกษา ตลอดจนพัฒนาบุคลากรด้านครุศาสตร์วิศวกรรม เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทาง  
วิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ทางคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงจำเป็นต้องมีการทำวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษา  
ระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางใน  
การพัฒนาการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมต่อไป

(รองศาสตราจารย์ ธีรวิวัฒน์ ชินะตระกูล)

คณบดี



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

# สารบัญ

หน้า

## บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย	2
1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย	3

## บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการเรียนรู้	5
2.2 การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	13
2.3 หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต	15
2.4 ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารการศึกษา	16
2.5 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาหลักสูตร	17
2.6 สื่อการศึกษา	22
2.7 ชุมชน	26
2.8 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร	28

## บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## สารบัญ (ต่อ)

หน้า

<b>บทที่ 4</b>	<b>ผลการวิเคราะห์ข้อมูล</b>	
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร	32
<b>บทที่ 5</b>	<b>สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ</b>	
5.1	สรุป	73
5.2	อภิปรายผล	79
5.3	ข้อเสนอแนะ	85
<b>บรรณานุกรม</b>		<b>86</b>



## สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	30
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน ร้อยละ และลำดับที่ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร จำแนกตามสาขาวิชา	32
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกตามสาขาวิชา เป็นรายด้าน	33
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จำแนกเป็นรายข้อ	36
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร จำแนกเป็นรายข้อ	39
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน จำแนกเป็นรายข้อ	42
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ	46
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ	48
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว จำแนกเป็นรายข้อ	51

## สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ	54
ตารางที่ 4.10	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีสาขาวิชาต่างกัน จำแนกเป็นรายด้าน	57
ตารางที่ 4.11	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จำแนกเป็นรายชื่อ	59
ตารางที่ 4.12	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านหลักสูตรและการบริหาร จำแนกเป็นรายชื่อ	61
ตารางที่ 4.13	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ	63
ตารางที่ 4.14	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ	65
ตารางที่ 4.15	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ	67
ตารางที่ 4.16	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว จำแนกเป็นรายชื่อ	69

## สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์	71
ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร	
ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ	



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นระดับใดจะมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่ 3 องค์ประกอบด้วยกันคือ นักศึกษา-ครู และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและครู องค์ประกอบเหล่านี้จะต้องมีความรู้ความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี จึงทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะตัวนักศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง เพราะการเรียนการสอนไม่ว่าในระดับการศึกษาใดก็ตามจะดำเนินไปได้ด้วยดี และมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อครู ได้รู้จักและเข้าใจลักษณะธรรมชาติของนักศึกษาเป็นอย่างดี

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ถือได้ว่าเป็นการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนในลักษณะของการสร้างเสริมอารมณ์ สะสมปัญญา ดังนั้นพื้นฐานความรู้และแนวคิดหรือเจตคติเดิมของผู้เรียนที่ได้รับจากการศึกษา การศึกษาในระดับอุดมศึกษาช่วยเสริมความรู้ขั้นสูง ขณะเดียวกันก็ประมวลความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้มีความเป็นหนึ่งและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแนวคิดที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองได้

แต่อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาในระดับนี้พบว่ามีปัญหาเกิดขึ้นเช่นกัน กล่าวคือ ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจลักษณะและสภาพความพอใจหรือปัญหาของผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง ซึ่งส่งผลให้การเรียนการสอนมีอุปสรรค เกิดช่องว่างระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมาก

การจัดการเรียนการสอนในสถาบันระดับอุดมศึกษา บังเกิดผลดีได้ก็ต่อเมื่อรูปแบบการสอนของครู และรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กัน สภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยในปัจจุบันมีผลต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก จากข้อจำกัดในการรับรู้ผู้เข้าเรียนของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งถูกกระทบจากนโยบายและผลจากสภาพเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน ทำให้ส่งผลต่อความต้องการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ข้อจำกัดด้านจำนวนความสามารถของผู้สอนรวมทั้งอาคารสถานที่ก็มีผลต่อการจัดการศึกษา แต่เนื่องจากนโยบายการอุดมศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีความสามารถในด้านวิสัยทัศน์ ความเป็นผู้นำ ความสามารถเชิงวิพากษ์วิจารณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาความรู้ การจัดการเรียนการสอนจึงต้องมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไป

การพัฒนากระบวนการเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เป็นเรื่องที่นักการศึกษาได้พยายามคิดค้นหาวิธีการมาช้านาน แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนานี้ได้เผชิญกับปัญหาและอุปสรรค

มาโดยตลอด โดยเฉพาะการทะเลาะหรือขาดความสนใจในตัวผู้เรียนซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้นการทำความเข้าใจและให้ทราบถึงวิธีการเรียน ยังทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม อันก่อให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน

การจัดการศึกษายังมีความจำเป็นต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้านที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ การจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยภารกิจที่สำคัญ คือ ภารกิจ การจัดการเรียนการสอน ผลิตบัณฑิต ภารกิจการวิจัย ภารกิจการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ภารกิจที่สำคัญดังกล่าวของสถาบันการศึกษา ซึ่งจัดการเรียนการสอนขั้นอุดมศึกษาได้ถือปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่อง ถือได้ว่าเป็นกลไกที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริง

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานที่ผลิตบัณฑิต ทางด้านครุศาสตร์อุตสาหกรรม ที่มีคุณภาพทั้งทางด้านสติปัญญา จริยธรรมและคุณธรรม รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรการศึกษา บุคลากร และส่งเสริมงานวิจัยเพื่อไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ตลอดจนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและ บริการวิชาการแก่สังคม ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ จึงมีความสนใจศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากภาควิชาครุศาสตร์เกษตร จำแนกตามสาขาวิชา
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีสาขาวิชาต่างกัน

## 1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

## 1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบการบริหารงานในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 7 ด้าน เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย คือ

1. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์
2. หลักสูตรและการบริหาร
3. ลักษณะนิสัยในการเรียน
4. เจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การส่งเสริมของครอบครัว
7. สภาพแวดล้อมทางการเรียน

## 1.5 ขอบเขตของการวิจัย

### 1.5.1 ประชากร

ประชากร คือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547 จำนวน 93 คน

### 1.5.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547 จำนวน 82 คน

## 1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาจากภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547 ที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2548 จำนวน เป็น 3 สาขาวิชา คือ

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช
3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประกอบด้วย

1. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์
2. หลักสูตรและการบริหาร
3. ลักษณะนิสัยในการเรียน
4. เจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การส่งเสริมของครอบครัว
7. สภาพแวดล้อมทางการเรียน



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 การจัดการเรียนรู้
- 2.2 การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
- 2.3 หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
- 2.4 ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารการศึกษา
- 2.5 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาหลักสูตร
- 2.6 สื่อการศึกษา
- 2.7 ชุมชน
- 2.8 ภาควิชาภาษาและสังคม

### 2.1 การจัดการเรียนรู้

#### 2.1.1 ความหมายของการเรียนรู้

การเรียนรู้เป็นขั้นตอนและกระบวนการที่สำคัญของมนุษย์ ในการรับรู้เรื่องราวหรือเนื้อหา ข้อมูลที่เกิดขึ้นรอบข้าง ได้มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงความหมายของ “การเรียนรู้ (Learning)” คือ

จิราภา เต็งไทรรัตน์ (2542 : 123) กล่าวถึงความหมายของการเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวรซึ่งเป็นผลเนื่องจากประสบการณ์และฝึกหัด

ภัทรา นิคมานนท์ (2543 : 16) กล่าวถึง การเรียนรู้หมายถึง กระบวนการ (Process) ที่มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปอย่างถาวร อันเนื่องมาจากประสบการณ์ที่เรียกว่าเป็นกระบวนการเพราะการเรียนรู้ต้องอาศัยระยะเวลาในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม

#### 2.1.2 ธรรมชาติและองค์ประกอบของการเกิดการเรียนรู้

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การดำรงชีวิตของคนจึงต้องอาศัยการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป จึงกล่าวได้ว่าการเรียนรู้เป็นครรลองชีวิตที่เกิดขึ้นได้ทุกแห่งทุกเวลาต่อเนื่องยาวนานตลอดชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

### (1) แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการศึกษา การนำแผนนโยบายหรือหลักสูตรมาใช้กับผู้เรียน เพื่อให้ได้ผลผลิตหรือผู้เรียนที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ ต้องอาศัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของอาจารย์เป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนทั้งเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการจากผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 20-22) กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดว่า หมายถึง การกำหนดจุดหมาย สาระ กิจกรรม แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน และการวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนา “คน” และ “ชีวิต” ให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน กล่าวโดยสรุป การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นการจัดกระบวนการเรียนที่

1. มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
2. ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
3. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย
4. ผู้เรียนสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้
5. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

และกล่าวถึงปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีโอกาสคิด ทำ สร้างสรรค์ โดยที่อาจารย์ช่วยจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อ และสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน
2. คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม ความพร้อมของร่างกาย และจิตใจ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง
3. สาระการเรียนรู้มีความสมดุลเหมาะสมกับวัย ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนและความคาดหวังของสังคม ทั้งนี้ผลการเรียนรู้จากสาระและกระบวนการ จะต้องทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดี และมีความสุขในการเรียน
4. แหล่งเรียนรู้มีหลากหลายและเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ตามความถนัด ความสนใจ
5. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตรที่ช่วยเหลือเกื้อกูล ห่วงใย มีกิจกรรมร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ คือแลกเปลี่ยนความรู้ ถักทอความคิด พิชิตปัญหาาร่วมกัน

6. ศิษย์มีความศรัทธาต่ออาจารย์ผู้สอน สารที่เรียนรวมทั้งกระบวนการที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนใฝ่รู้ มีใจรักที่จะเรียนรู้ ทั้งนี้อาจารย์ต้องมีความเชื่อว่าศิษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

7. สารและกระบวนการเรียนรู้เชื่อมโยงกับเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียน จนผู้เรียนสามารถนำผลจากการเรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง

8. กระบวนการเรียนรู้ มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่น ๆ เช่น ชุมชน ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้สูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 30-33) กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ดังนี้คือ

1. ผู้สอนจะต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการเรียนรู้ใหม่ โดยเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ มีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันและใช้เวลาไม่เท่ากันที่จะพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองให้เติบโตตามศักยภาพ

2. ผู้สอนมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเอง การเรียนรู้จากประสบการณ์การเรียนรู้ตามสภาพจริง เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเติบโตตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลในสถานการณ์ดังกล่าว

3. การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำผู้สอนจะต้องมีการวางแผนการสอน และออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้

4. เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา

5. พัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม

6. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นโครงสร้างแบบเปิดความยืดหยุ่นหลากหลาย

7. มีการประเมินในขณะที่มีการเรียนการสอน

ดังนั้นสรุปได้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นความพยายามในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด คือ การเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยการดำเนินการทุกวิถีทางที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ความต้องการและสภาพชีวิตของผู้เรียน เป็นการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในลักษณะของผลการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ลงมือเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาในมาตรา 24 และมาตรา 26 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

### 2.1.3 องค์ประกอบของการจัดกระบวนการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 24 และมาตรา 26 ที่ใช้เป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และกล่าวสรุปได้ว่า องค์ประกอบของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดสื่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และการประเมินผลผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยของเสนอรายละเอียดตามลำดับ หัวข้อดังนี้

### (1) การจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้

เนื้อหาสาระเป็นส่วนที่กำหนดหรือรายละเอียดของประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นสิ่งเร้า หรือเครื่องมือชักนำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้และใช้ประโยชน์ในชีวิต ภายภาคหน้าต่อไป มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของ “เนื้อหาสาระ (Content)” ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอไว้ดังนี้

চারং บัวศรี (2542 : 222) กล่าวถึงความหมายของเนื้อหาสาระว่า เนื้อหาสาระ หมายถึง ข้อมูล ความรู้หรือสิ่งที่เป็นสาระซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ แล้วนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1) หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาสาระ มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาสาระ ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอไว้ดังนี้

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 82-83) เสนอหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาสาระทั้งในระดับหลักสูตร ระดับชั้นเรียนและระดับรายวิชาดังนี้

1. มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ (Significance)
2. มีความถูกต้องทันสมัย (Validity)
3. มีความน่าสนใจ (Interest)
4. เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ (Learn ability)
5. สอดคล้องกับจุดประสงค์ (Appropriateness to Objectives)
6. เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน (Usefulness)
7. เป็นสิ่งที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ (Feasibility)

2) หลักเกณฑ์ในการจัดเนื้อหาสาระ ในการจัดการเรียนการสอนข้างอุตสาหกรรมนั้น การจัดเรียงลำดับเนื้อหาฉบับได้ว่ามีความสำคัญมาก ด้วยเหตุที่การศึกษาในทางช่างจะต้องศึกษาทางทฤษฎีประกอบการปฏิบัติ ซึ่งงานบางลักษณะอาจก่อให้เกิดอันตรายขึ้นได้โดยง่ายหากว่าการจัดลำดับขั้นตอนไม่เรียงไปตามลำดับ มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอหลักเกณฑ์ในการจัดเนื้อหาสาระ ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอไว้ ดังนี้

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 85) เสนอหลักเกณฑ์ในการจัดเนื้อหาสาระ ซึ่งมีแนวทางดังนี้

1. การจัดลำดับจากเนื้อหาที่ง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยาก
2. การจัดลำดับความจำเป็นที่ต้องเรียนก่อนหลัง
3. การจัดลำดับของกาลเวลา
4. การจัดตามหัวข้อหรือเรื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การจัดตามลำดับส่วนย่อยไปสู่ส่วนรวม

6. การจัดตามลำดับจากส่วนรวมไปสู่ส่วนย่อย

## (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการเรียนการสอนย่อมมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้เรียนจะสามารถบรรลุได้มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยขอ นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับหัวข้อดังนี้

### 1) ความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของ “กิจกรรมการเรียนรู้” ซึ่งผู้วิจัยขอ นำเสนอไว้ดังนี้

วาณี ภูเสถวี (2542 : 93) กล่าวถึงความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการและสภาพการณ์ที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

### 2) ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ เพราะกิจกรรมทั้งของผู้เรียนและผู้สอนที่เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

วาณี ภูเสถวี (2530 : 162-163) ได้กล่าวถึง “ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้” ที่มีต่อการเรียนรู้ไว้หลายประการ ดังนี้

1. กิจกรรมช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียน
2. กิจกรรมจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ
3. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย
4. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความรับผิดชอบ
5. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. กิจกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหว
7. กิจกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนได้รู้สึกสนุกสนาน
8. กิจกรรมช่วยให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล
9. กิจกรรมช่วยขยายความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวาง
10. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมความงอกงามและพัฒนาการของผู้เรียน
11. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมทักษะ
12. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังเจตคติที่ดี
13. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักทำงานเป็นหมู่
14. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียน
15. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งความงามในเรื่องต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

### 3) หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้มีความสำคัญดังกล่าวแล้ว ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงควรคำนึงถึงหลักการดังนี้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2537 : 72-74)

1. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร
2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน
3. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา
5. จัดกิจกรรมให้มีลำดับขั้นตอน
6. จัดกิจกรรมให้น่าสนใจ
7. จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรม
8. จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่ทำทลายความคิดความสามารถของผู้เรียน
9. จัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย
10. จัดกิจกรรมโดยให้มีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนาน และเป็นกันเอง
11. จัดกิจกรรมแล้วต้องมีการวัดผลการใช้กิจกรรมนั้นทุกครั้ง

### (3) การจัดสื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ นับว่าเป็นสิ่งที่มีบทบาทอย่างมากในการเรียนการสอนนับแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจความหมายของเนื้อหาของบทเรียน ได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการไม่ว่าสื่อจะเป็นสื่อในรูปแบบใดก็ตาม ล้วนแต่เป็นทรัพยากรที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น ในการใช้สื่อการสอน ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะเฉพาะและคุณสมบัติของสื่อแต่ละชนิดเพื่อเลือกสื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์การสอนและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ ผู้เรียน โดยต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบการใช้สื่อด้วย ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (กิดานันท์ มลิทอง. 2543 : 89) ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ ตามลำดับหัวข้อดังนี้

#### (1) ความหมายของสื่อการเรียนรู้

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของ “สื่อการเรียนรู้” ซึ่งวิจัยขอนำเสนอไว้ดังนี้ กิดานันท์ มลิทอง (2543 : 89) กล่าวถึงความหมายของการสื่อการเรียนรู้ว่า สื่อการเรียนรู้ หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามที่บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นวัสดุอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้เทคโนโลยีการศึกษา เป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอน

ของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้เป็นอย่างดี

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542 : 117) กล่าวถึงความหมายของการสื่อการเรียนรู้ว่า สื่อการเรียนรู้หมายถึง สิ่งที่เป็นพาหะหรือสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนการสอน และตามจุดหมายของหลักสูตร ได้ดียิ่งขึ้นหรือเร็วยิ่งขึ้น

## (2) ความสำคัญของสื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างมากในการที่จะนำความรู้จากผู้เรียนไปยังผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน วิชาช่างอุตสาหกรรมก็เช่นเดียวกัน สื่อการเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการทำความเข้าใจ และปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ ตัวอย่างเช่น การศึกษาส่วนประกอบของเครื่องยนต์ที่มีความสลับซับซ้อนและยากต่อการทำความเข้าใจ สิ่งที่จะแก้ปัญหาดังนี้ได้ คือสื่อการเรียนรู้ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง “ความสำคัญของสื่อการเรียนรู้” ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอไว้ดังนี้

กิดานันท์ มลิทอง (2543 : 98) กล่าวถึงสื่อการเรียนรู้ว่า

### 1. สื่อกับผู้เรียน

1) เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เนื้อหาบทเรียนที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น และสามารถช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2) สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสนุกและไม่รู้สึกเบื่อหน่ายการเรียน

3) การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน และเกิดประสบการณ์ร่วมกันในรายวิชาที่เรียน

4) ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนกันเองและกับผู้สอนด้วย

5) ช่วยสร้างเสริมลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากการใช้สื่อนั้น

6) ช่วยแก้ปัญหาของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการจัดให้มีการใช้สื่อการศึกษารายบุคคล

### 2. สื่อกับผู้สอน

1) การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน เป็นการช่วยให้บรรยากาศในการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้นทำให้ผู้สอนมีความสุขสนุกสนานมากกว่าวิธีการที่เคยใช้การบรรยายแต่เพียงอย่างเดียว และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้เพิ่มขึ้นด้วย

2) สื่อจะช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนในด้านการเตรียมเนื้อหา เพราะบางครั้งอาจให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากสื่อได้เอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) เป็นการกระตุ้นให้ผู้สอนตื่นตัวอยู่เสมอในการเตรียมและผลิตวัสดุใหม่ ๆ เพื่อใช้เป็นสื่อการสอน ตลอดจนคิดค้นหาเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนรู้ที่น่าสนใจยิ่งขึ้น

สมบูรณ สงวนญาติ (2534 : 44) กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนรู้ว่า

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นจากประสบการณ์ที่มีความหมายในรูปแบบต่าง ๆ
2. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้มากขึ้น โดยใช้เวลาน้อยลง
3. ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระตือรือร้น
4. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจมั่นใจ และจดจำได้นาน
5. ช่วยให้ผู้เรียนส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในการเรียนรู้
6. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ ในการเรียนรู้ได้
  - 6.1 ทำสิ่งที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น
  - 6.2 ทำสิ่งที่ป็นรูปธรรมให้เป็นนามธรรมมากขึ้น
  - 6.3 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวให้ดูช้าลง
  - 6.4 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้ดูเร็วขึ้น
  - 6.5 ทำสิ่งที่ใหญ่มาให้เล็กเหมาะแก่การศึกษา
  - 6.6 ทำสิ่งที่เล็กมากให้มองเห็นได้ชัดเจนขึ้น
7. ช่วยลดการบรรยายของผู้สอนลง แต่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น
8. ช่วยลดการสูญเปล่าทางการศึกษาลง เพราะช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้เรียนสอบตกน้อยลง

### (3) ประเภทของสื่อการเรียนรู้

ในการจำแนกประเภทของสื่อการเรียนรู้นั้น สามารถจำแนกได้ตามประเภท ลักษณะและวิธีการใช้สื่อการเรียนรู้นั้น แบ่งสื่อการเรียนรู้ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สื่อการสอนประเภทวัสดุ หมายถึง สิ่งที่เก็บความรู้ได้ด้วยตนเอง แยกออกเป็น

1.1 สื่อที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเองจะต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย

เช่น แผนที่ ลูกโลก เป็นต้น

1.2 วัสดุที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเองจะต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย

เช่น แผ่นเสียง ฟิล์ม สไลด์ เป็นต้น

2. สื่อประเภทอุปกรณ์ หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลางที่จะทำให้ข้อมูลจากวัสดุสามารถใช้ในการเรียนรู้ได้ ได้แก่ เครื่องฉาย เครื่องเล่นแผ่นเสียง วิทยุ เป็นต้น

3. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะเป็นความคิดรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งไม่ใช่วัสดุอุปกรณ์ เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียน การสาธิต เป็นต้น

#### (4) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนด้วยความพึงพอใจและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้การเรียนรู้ในระยะเวลาอันจำกัดมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวกับการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ตามลำดับหัวข้อดังนี้

##### (1) แนวทางในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

การเรียนรู้ในระบบโรงเรียนจะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับปฏิริยาการตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับองค์ประกอบต่าง ๆ ระหว่างสถานศึกษา

##### (1.1) ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เกิดความเป็นมิตร จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความกล้าที่จะแสดงออกทางการซักถามความข้องใจ การอภิปราย ปฏิริยาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมิใช่ว่าจะจะเป็นในชั้นเรียนเสมอไป นอกชั้นเรียนก็เป็นสิ่งจำเป็น และช่วยให้บรรยากาศในชั้นเรียนเกิดความเป็นมิตรมากขึ้น

##### (1.2) ปฏิริยาระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน

การเรียนรู้ของผู้เรียนนอกจากได้รับอาจารย์แล้ว การเรียนระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเอง ถ้าอยู่ในชั้นเรียนผู้สอนอาจดำเนินการได้โดยใช้หลักการวิธีสอน เช่น ให้อภิปรายหน้าชั้น จัดวิชาสอนแบบสัมมนา โต้วาที การรายงานหน้าชั้น และซักถาม

##### (1.3) ปฏิริยาระหว่างผู้เรียนกับวัสดุอุปกรณ์

วัสดุหรือทัศนูปกรณ์เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ง่ายขึ้นและลดเวลาการอธิบายของอาจารย์ผู้สอนให้น้อยลง ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า นวัตกรรมนำมาช่วยสอนจะทำให้ผู้เรียนมีอิสระและช่วยเหลือตนเองในการเรียนรู้ดี

##### (1.4) ปฏิริยาระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อม

ปฏิริยาระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก ผู้เรียนจะมีปฏิริยาต่อสิ่งแวดล้อมเสมอและจะเกิดการยอมรับและเคยชินได้

## 2.2 การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ความสำเร็จและประสิทธิภาพขององค์กรนั้นอาจพูดได้ว่าเป็นเรื่องเดียวกัน เพราะองค์กรที่ไร้ประสิทธิภาพคงทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ยาก การวัดประสิทธิภาพหรือโอกาสของความสำเร็จนั้นจะวัดจากการบรรลุเป้าหมาย และในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

นั้น ปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกอบรม ประสบการณ์ ความผูกพัน ความรู้สึก ยังมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพขององค์กร ทั้งยังพบว่าองค์กรที่จะทำงานให้บรรลุความสำเร็จ ผู้ปฏิบัติต้องได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งภายนอกและภายใน ความต้องการภายนอกได้แก่ รายได้หรือค่าตอบแทน ความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตำแหน่งหน้าที่ ส่วนความต้องการภายในได้แก่ ต้องการเข้าหมู่คณะ ต้องการแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับการจงรักภักดี ความเป็นเพื่อน ความรัก ตามต้องการศักดิ์ศรีของตนเอง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพหรือความสำเร็จขององค์กร มีดังนี้

- (1) ทำความเข้าใจและกำหนดแนวทางการทำงานให้กระจ่าง
- (2) ใส่มัจฉาน้ำใจในความน่าจะเป็นของงาน
- (3) ได้รับความปรึกษาและคำแนะนำที่ถูกต้องสมบูรณ์
- (4) รักษาระเบียบวินัยในการทำงาน
- (5) ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม
- (6) การทำงานต้องเชื่อถือได้ มีความฉับพลัน มีสมรรถภาพและสงเคราะห์เป็นไว้เป็นหลักฐาน
- (7) มีการแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินงานอย่างทั่วถึง
- (8) ทำงานสำเร็จทันเวลา
- (9) ผลงานได้มาตรฐาน
- (10) การดำเนินงานสามารถจัดเป็นมาตรฐานได้
- (11) กำหนดมาตรฐานที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกสอนงานได้
- (12) ให้บำเหน็จรางวัลแก่งานที่ดี

ปัจจัย 7 ประการ ที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานในองค์กร คือ

- (1) กลยุทธ์ (Strategy)
- (2) โครงสร้าง (Structure)
- (3) ระบบ (Systems)
- (4) แบบ (Styles)
- (5) บุคลากร (Staff)
- (6) ความสามารถ (Skill)
- (7) ค่านิยม (Shared Values)

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพหรือความสำเร็จขององค์กรขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายปัจจัย ที่กล่าวถึงได้แก่ ปัจจัยว่าด้วยทรัพยากร คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ (หมายถึง ขนาดขององค์กร) การฝึกอบรม ประสบการณ์ (หมายถึง สมรรถนะ) แรงจูงใจ (หมายถึง บรรยากาศในองค์กร) และภาวะผู้นำ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยแวดล้อม โดยเน้นเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2542) ใน มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
- (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

### 2.3 หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ต่อเนื่อง 2 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมภายใน ศิลปอุตสาหกรรม วิศวกรรมโทรคมนาคม อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการวัดคุมทางอุตสาหกรรม เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ อุตสาหกรรมเกษตร ทั้งภาคปกติและภาคสมทบ (ตามโครงการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่ขาดแคลน) หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตเป็นหลักสูตรต่อเนื่อง มีระบบหน่วยกิตแบบทวิภาคใช้เวลาในการศึกษา 2 ปี ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ และมีประสบการณ์ทั้งวิชาศึกษาทั่วไป และวิชาชีพ หลักสูตรทั้ง 9 สาขาวิชาดังกล่าวนี้ได้ปรับปรุงใหม่เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2537 เป็นต้นไป โดยการ จัดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2532 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2536

องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาต่าง ๆ ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษา สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความรอบรู้กว้างขวาง มีความเข้าใจธรรมชาติของตนเองและผู้อื่น และสังคม สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้อย่างดีมีคุณธรรม และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้

2. หมวดวิชาชีพเฉพาะ แบ่งเป็น กลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มวิชาชีพเฉพาะ

2.1 กลุ่มวิชาชีพครู เป็นวิชาชีพของการเป็นครูที่ให้ความรู้อย่างกว้างขวางและให้มีความคิดลึกซึ้งทางการศึกษา เข้าใจสภาพแวดล้อมของสังคม สามารถไตร่ตรองแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความภูมิใจและศรัทธาต่อวิชาชีพ ประกอบวิชาชีพอย่างมีคุณธรรม ประกอบด้วยวิชาภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติทางการศึกษา และพฤติกรรมการสอน เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้หลักวิชาชีพ และมีประสบการณ์การสอนอย่างเพียงพอที่จะเป็นครู อย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตทุกสาขาวิชา ต้องเรียน วิชาชีพครูไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

2.2 กลุ่มวิชาชีพเฉพาะ จัดเพื่อให้ นักศึกษา ซึ่งได้เคยเรียนวิชาชีพนั้นมาแล้วในระดับ ปวส. ได้มีโอกาสเรียนเนื้อหาวิชาชีพเฉพาะชั้นสูงและลึกซึ้งเพื่อให้มีความรู้อย่างกว้างขวางในสาขาวิชาชีพ นั้น

3. หมวดวิชาเลือกเสรี เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ ที่สนใจ และวิชานั้น ๆ มี เปิดสอนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมหรือคณะอื่น ๆ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

## 2.4 ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารการศึกษา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2545) กล่าวว่า iva มาตรา 6 ของกฎหมายระบุว่า “การจัดการศึกษาต้อง เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”

ตามความข้างต้น เป้าหมายของการจัดการศึกษาจึงอยู่ที่คนไทยโดยทั่วไป ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี มีประโยชน์ มีความครบถ้วนทุกด้าน คือ

1. ทางกาย
2. ทางจิตใจ
3. ทางสติปัญญา
4. ความรู้
5. คุณธรรมและจริยธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต รักวัฒนธรรมไทย มีเอกลักษณ์ไทย มีมารยาทและการวางตนในสังคม รู้จักประมาณตนเอง

7. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

คุณลักษณะที่กล่าวข้างต้นอันเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษานี้ เริ่มต้นที่ผู้เกี่ยวข้องกับจัดการศึกษาซึ่งจะเป็นผู้ปลูกฝังถ่ายทอดอบรม หมายความว่าอาจารย์ ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาต้องเป็นตัวอย่างที่ดีคือรักษาหรือพัฒนาคุณลักษณะที่ดีไว้เป็นแบบอย่าง

คุณลักษณะที่ดีอันเป็นที่พึงประสงค์นี้ถือเป็นมาตรฐานหรือดัชนีชี้วัดครูผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา โดยผู้นำชุมชนและประชาชนต้องช่วยกันส่งเสริมสนับสนุน ยกย่องและตั้งความคาดหวังให้แม่แบบสำหรับลูกหลานตนให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะดังกล่าวเพราะหากแม่แบบไม่ดี เยาวชนก็จะยึดถือเป็นแบบอย่างการประพฤติปฏิบัติของพวกเขาตามไปด้วย

## 2.5 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาหลักสูตร

นวลจิตต์ เชาวศิริพิงศ์ และคณะ (2545) กล่าวว่าไว้ว่า หลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษามีจุดมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง ด้านการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และพัฒนาสังคม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ

1. ด้านหลักสูตร กล่าวถึงการปฏิรูปหลักสูตรให้ต่อเนื่อง เชื่อมโยงมีความสมดุลในเนื้อหาสาระ ทั้งที่เป็นวิชาการ วิชาชีพ และวิชาว่าด้วยความเป็นมนุษย์ และให้มีการบูรณาการเนื้อหาหลากหลายที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ได้แก่

1.1 เนื้อหาเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม

1.2 เนื้อหาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การบำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื้อหาเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย

1.3 เนื้อหาความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

1.4 เนื้อหาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

2. ด้านกระบวนการเรียนรู้ กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังข้อมูลที่ระบุไว้เป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาที่สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2543) ได้สรุปถึงลักษณะกระบวนการจัดการเรียนรู้ในสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไว้ดังนี้

2.1 มีการจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน

2.2 ให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์และฝึกนิสัยรักการอ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลง หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.3 จัดให้มีการฝึกทักษะกระบวนการและการจัดการ
- 2.4 มีการผสมผสานเนื้อหาสาระด้านต่างๆ อย่างสมดุล
- 2.5 จัดการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรอบรู้
- 2.6 จัดให้มีการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้ด้วย
3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะต้องประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง โดยการใช้วิธีการประเมินผู้เรียนหลายวิธี ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การเรียนและการร่วมกิจกรรม การใช้แฟ้มสะสมงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสแสดงผลการเรียนรู้ได้หลายแบบ ไม่เพียงแต่ความสามารถทางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งวัดได้โดยแบบทดสอบเท่านั้น การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้แบบนี้แสดงให้เห็นความแตกต่างอันเกิดจากพัฒนาตนเองของผู้เรียนในด้านต่างๆ ได้ชัดเจนมากขึ้น รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้จะได้กล่าวในตอนต่อไป

รวิชัย ชัยจิรฉายากุล และคณะ (2545) กล่าวถึง การบริหารจัดการเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรของสถานศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบนั่นเอง

ซึ่งประกอบด้วย งาน/ภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ 7 ภารกิจ คือ

1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

ภารกิจที่ผู้บริหารและครูผู้สอนตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

2. การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา จะต้องดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรว่า กำหนดสาระที่เป็นแกนกลางและสาระของท้องถิ่นไว้อย่างไร และมีความสอดคล้องสัมพันธ์และสมดุลอย่างไร

2.2 วิเคราะห์ขอบข่ายเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ทั้งองค์ประกอบด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

2.3 ศึกษาสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นความต้องการของชุมชนและสังคม

2.4 ปรับปรุงสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมในส่วนที่ต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน

2.5 ตรวจสอบความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมกับมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มวิชา และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.6 วางแผนการจัดการเรียนการสอนตามขอบข่ายสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้  
 สัดส่วน เวลาและหน่วยกิตตามที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด

2.7 พัฒนาแนวการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน  
 นอกจากนี้ครูควรดำเนินการเพื่อให้การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาสมบูรณ์อีก 2 ประการ  
 นั่นคือ กำหนดสื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

### 3. การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร

การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรหรือวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร มีภารกิจที่ต้อง  
 ดำเนินการ 3 ส่วน คือ

3.1 การบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อ  
 และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การสอนซ่อมเสริม การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นต้น

3.2 การบริหารการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น การวางแผนให้ครูทุกคนสามารถ  
 แนะนำผู้เรียนได้ทั้งด้านการศึกษา อาชีพและปัญหาอื่น ๆ เป็นต้น

3.3 การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น  
 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

### 4. การปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตร

การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามภารกิจที่สองหรือการจัดทำสาระของ  
 หลักสูตรสถานศึกษา และภารกิจที่สามหรือการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งสถานศึกษาได้  
 กำหนดไว้

### 5. การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการภายใน  
 สถานศึกษา

5.1 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการจากภายนอก  
 สถานศึกษา

### 6. การสรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาจะต้องรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา  
 สรุปและเขียนรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำผลการรายงานเผยแพร่ให้ชุมชน  
 หรือสาธารณชนได้รับทราบ

### 7. การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานและ  
 ข้อมูลจากการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรทั้งหมด จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนา  
 กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในปีต่อไป

ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาประสบผลสำเร็จก็คือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรและจัดกระบวนการเรียนรู้จึงต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีเป้าหมายที่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือเป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาดังนี้

#### 1. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาเข้าใบบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารอย่างถ่องแท้และนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังแบบต่อเนื่อง จะช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาประสบผลสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากการสั่งการมาเป็นผู้ร่วม คือ ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีบทบาทดังนี้

1.1 จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา

1.2 เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตลอดจนสาระตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.3 ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา

1.4 สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษามีความรู้และความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

1.5 มีการนิเทศภายใน เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ

1.6 จัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปรับปรุง พัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

#### 2. ครูผู้สอน

ครูผู้สอนมีบทบาทโดยตรงในการร่วมพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนรู้ ครูในยุคปฏิรูปการศึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนจากการเป็นผู้สอน เป็นผู้เฝ้าอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการชี้แนะทางการนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ กล่าวคือ ทำให้ผู้เรียนรู้วิธีการเข้าถึงแหล่งข้อมูล มีทักษะในการใช้สื่อ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการสืบค้นข้อมูลมาใช้ได้สะดวก วิธีการที่ครูสามารถทำได้ในฐานะผู้เฝ้าอำนวยความสะดวกที่ดี

นอกจากนี้ อาจารย์ยังต้องปรับบทบาทจากการเป็นผู้ป้อนข้อมูล เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา โดยอาจารย์จะต้องตระหนักเสมอว่า ตนเองไม่ใช่ผู้กำหนดความรู้ แต่เป็นผู้สอนแก่นความรู้ในวิชาที่สอน และแนะวิธีการคิดให้กรอบในการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาการ แนะนำการพิจารณาข้อมูลที่จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลือกนำมาใช้แนะนำเรื่องทั่ว ๆ ไปที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียนด้วย เช่น ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การพัฒนาบุคลิกภาพ มารยาท การป้องกันตนเองจากภัยอันตรายต่างๆ เป็นต้น

อาจารย์จะทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษาแก่นักเรียนและเป็นผู้เฝ้าต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ก็ต่อเมื่ออาจารย์เป็นผู้ที่เรียนรู้มาก่อน นั่นหมายความว่า อาจารย์จะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เป็นคนช่างสังเกตและคิดแตกฉานกับข้อมูลและความรู้ที่ผ่านเข้ามาในสมองด้วยการตั้งคำถามและหาทางพิสูจน์เรื่องเหล่านี้ให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน

ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อาจารย์ไม่เพียงแต่จะมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้เท่านั้น แต่อาจารย์ยังต้องมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

### 3. ผู้เรียน

เนื่องจากผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการกำหนดจุดหมายของการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรทุกหลักสูตรพัฒนาขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนโดยตรง ผู้เรียนจึงควรมีส่วนแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่สะท้อนความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนให้ผู้รับผิดชอบพัฒนาหลักสูตรได้ทราบ และเนื่องจากผู้เรียนเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา โดยตรงผู้เรียนจะมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์คือเป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุขได้ ผู้เรียนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนจากการเป็นผู้รับมาเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัดความสนใจและความสามารถของตนเอง

บทบาทหน้าที่ของผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีดังนี้

3.1 มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองและครูวางแผนการเรียนรู้ของตนเองตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของตนเอง

3.2 มีความรับผิดชอบ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และบริหารจัดการเรียนรู้ของตนเองให้มีคุณภาพ

3.3 ปฏิบัติตนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รู้วิธีแสวงหาความรู้พร้อมทั้งสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.4 มีการประเมินและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

3.5 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์และเพื่อน โดยช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน

### 4. ผู้ปกครอง

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เปิดโอกาสให้บิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (มาตรา 24) ฉะนั้น บิดามารดาและผู้ปกครองจะต้องปรับเปลี่ยนความคิดในการฝากบุตรหลานไว้ในความดูแลของอาจารย์มาเป็นผู้ร่วมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## 5. ชุมชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร และบริหารจัดการให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่กลมกลืนกับท้องถิ่น และร่วมกับสถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

## 2.6 สื่อการศึกษา

นิคม ทาแดง และคณะ (2545) กล่าวว่า การศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นบทบาทของครูจะเน้นหนักการเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ คือ จะต้องเตรียมฐานความรู้ แหล่งสื่อ และสภาพแวดล้อมทางการศึกษาไว้ให้ผู้เรียนได้เผชิญประสบการณ์ด้วยตนเองเป็นหลัก ดังนั้นอาจารย์จะต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่องประเภทของสื่อและแหล่งสื่อการศึกษา การเลือกและการใช้สื่อการศึกษาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ดังจะกล่าวในรายละเอียดต่อไป

### 2.6.1 ความหมาย ประเภท และคุณค่าของสื่อการศึกษา

#### 1. ความหมายของสื่อการศึกษา

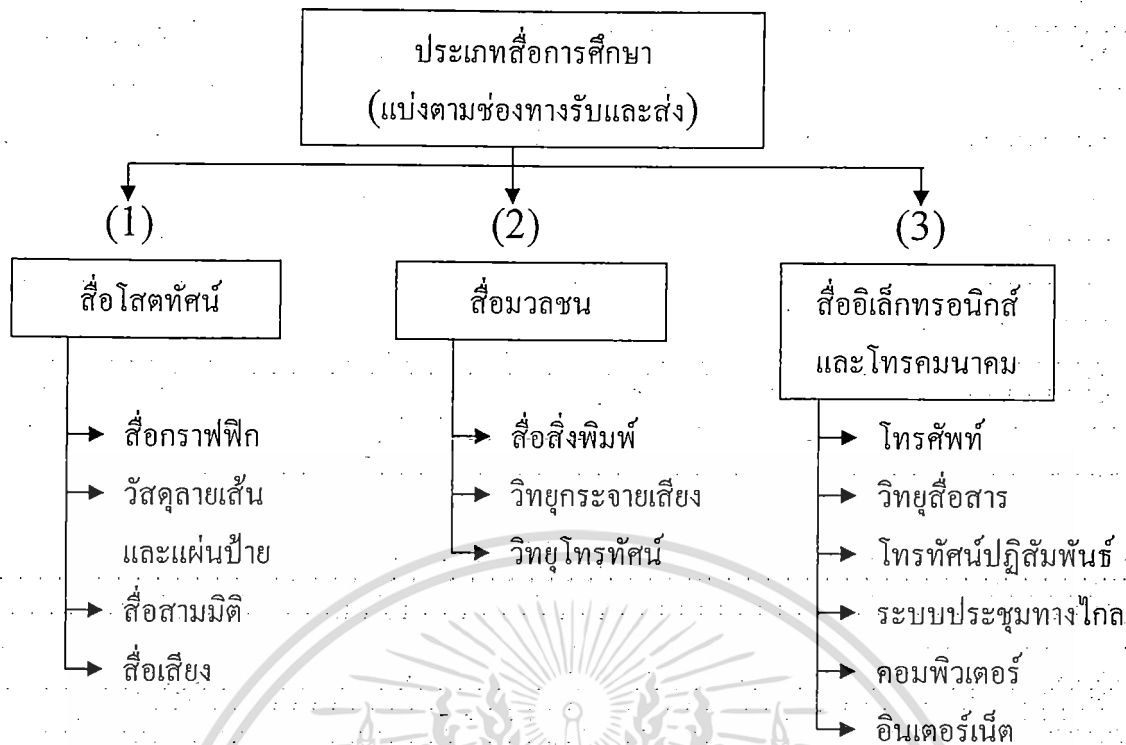
สื่อการศึกษา คือ ตัวกลางหรือสิ่งต่างๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการพัฒนา และสามารถนำความรู้ที่ได้รับนั้นไปใช้ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพ

#### 2. ประเภทของสื่อการศึกษา

สื่อการศึกษาแบ่งประเภทได้หลายลักษณะ ได้แก่ (1) การแบ่งประเภทตามช่องทางการส่งและรับสาร (2) การแบ่งประเภทตามโครงสร้าง ความคิด และ (3) การแบ่งประเภทตามโครงสร้างของสื่อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การแบ่งประเภทตามช่องทางการส่งและรับสาร สื่อการศึกษาที่แบ่งประเภทตามช่องทางการรับและส่งสารมี 3 ประเภท ได้แก่

- (1) สื่อโสตทัศน์ ได้แก่ สื่อกราฟฟิก วัสดุสายเส้นและแผ่นป้ายต่าง ๆ สื่อสามมิติประเภทหุ่นจำลอง และสื่อเสียง เช่น เทปเสียง เป็นต้น
- (2) สื่อมวลชน ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์
- (3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ ปฏิสัมพันธ์ ระบบประชุมทางไกล เครื่องข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น (ตั้งแผนภูมิ)



## 2.2 การแบ่งประเภทสื่อการศึกษาตามโครงสร้างความคิด

การแบ่งประเภทของสื่อการศึกษาตามโครงสร้างความคิดมีสองลักษณะ คือ แบ่งตามลักษณะของประสบการณ์ และแบ่งตามลักษณะการคิดของคน ดังต่อไปนี้

### (1) การแบ่งประเภทสื่อการศึกษาตามลักษณะประสบการณ์

การแบ่งประเภทสื่อการเรียนการสอนตามลักษณะของประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากผลการใช้สื่อ นั้น ๆ เอ็ดการ์ เดล เป็นคนแบ่งไว้มี 10 ประเภท (Dale, 1949) เรียกว่า “กรวยแห่งประสบการณ์” ตามลำดับจากรูปธรรมไปหานามธรรม ดังต่อไปนี้

- (1.1) ประสบการณ์ตรงที่ผู้เรียนเจตนารับเป็นสื่อของจริง
- (1.2) ประสบการณ์จากสถานการณ์จำลองและหุ่นจำลอง
- (1.3) ประสบการณ์นำฏการที่ผู้เรียนได้รู้การแสดงด้วยตนเองหรือ  
การชมการแสดง
- (1.4) ประสบการณ์จากการทดลองสาริต
- (1.5) ประสบการณ์ที่ศนศึกษา
- (1.6) ประสบการณ์ที่ได้จากนิทรรศการ
- (1.7) ประสบการณ์จากภาพยนตร์หรือโทรทัศน์
- (1.8) ประสบการณ์จากภาพนิ่ง วิทยุและการบันทึกเสียง
- (1.9) ประสบการณ์จากสื่อทัศนสัญลักษณ์
- (1.10) ประสบการณ์พจนสัญลักษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## (2) การแบ่งประเภทสื่อการศึกษาตามลักษณะสื่อในกระแสดความคิดของผู้เรียน

การแบ่งประเภทของสื่อการศึกษาตามลักษณะสื่อในกระแสดความคิดของผู้เรียนนี้ แบ่งตาม ทฤษฎีโครงสร้างของความคิด (Cognitive Structure) ของบรูเนอร์ (Bruner, 1966) ซึ่งอธิบายไว้ว่า คนเราจะเกิดความรู้ความเข้าใจสิ่งแวดล้อมได้โดยสิ่งแวดล้อมที่เป็นวัตถุปรากฏการณ์หรือ สถานการณ์ เราให้เกิดสื่อหรือสิ่งแทนในกระแสดความคิดด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสามด้าน ได้แก่ ด้าน กระทำ ด้านภาพ หรือด้านสัญลักษณ์

### 2.3 การแบ่งประเภทของสื่อการศึกษาตามลักษณะโครงสร้างของสื่อ

ประเภทของสื่อการศึกษาตามลักษณะโครงสร้าง แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่ม ฮาร์ดแวร์ และกลุ่มซอฟต์แวร์ ดังต่อไปนี้

(1) ฮาร์ดแวร์ ความหมายของฮาร์ดแวร์ตามพจนานุกรม หมายถึง เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เป็น โลหะและวัตถุเนื้อแข็ง อาวุธ ยุทโธปกรณ์ ตลอดจนชิ้นส่วนประกอบต่าง ๆ ของเครื่องมือและอุปกรณ์ เหล่านี้ ความหมายของฮาร์ดแวร์ในเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ หมายถึง เครื่องกลไกและวงจร อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นตัวเครื่องคอมพิวเตอร์ จะเห็นได้ว่าฮาร์ดแวร์เป็นผลผลิตจากการประยุกต์ทางด้าน วิทยาศาสตร์กายภาพทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยวัสดุสิ้นเปลือง เครื่องมือและอุปกรณ์

(2) ซอฟต์แวร์ หมายถึง ผลผลิตจากการประยุกต์พฤติกรรมศาสตร์มาใช้ในการศึกษาและ การแนะแนว ซึ่งได้แก่ลำดับขั้นตอน ระบบกระบวนการ โปรแกรมและวิธีการเก็บรวบรวม จัดแจง และการเสนอสารสนเทศทางการศึกษาและการแนะแนว ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น วัสดุสำเร็จรูป กิจกรรมและเกม และวิธีการ ดังนี้คือ

(2.1) วัสดุสำเร็จรูป

(2.2) กิจกรรมและเกม

(2.3) วิธีการ

### 3. คุณค่าของสื่อการศึกษา

คุณค่าของสื่อการศึกษา สามารถสรุปได้ ดังนี้

3.1 สื่อการศึกษาจะสามารถช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น

3.2 ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้มากขึ้นในเวลาที่กำหนด

3.3 สื่อการศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจและเร้าความสนใจได้เป็นอย่างดี

3.4 ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

3.5 การเรียนรู้จากสื่อการศึกษาจะทำให้ผู้เรียนจำได้นาน เรียนรู้ได้เร็วและดีขึ้น

3.6 ผู้เรียนมีประสบการณ์จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม

3.7 สื่อการศึกษาสามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ ได้เช่น

- ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น

- ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ทำสิ่ง que เคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง
- ทำสิ่ง que เคลื่อนไหวช้าให้ดูเร็วขึ้น
- ทำสิ่ง que ใหญ่มากให้ย่อขนาดลง
- ทำสิ่ง que เล็กมากให้ขยายขนาดขึ้น
- นำอดีตมาศึกษาได้
- นำสิ่งที่อยู่ไกลหรือลึกลับมาศึกษาได้

3.8 ช่วยให้ผู้เรียนเรียนสำเร็จง่ายขึ้นและสอบได้มากขึ้น

## 2.6.2 การเลือก การวางแผนผลิต และการใช้สื่อการศึกษา

### 1. การเลือกสื่อการศึกษา

สื่อการศึกษาจะให้ประโยชน์อย่างมาก ถ้ามีการใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้นในการเลือกสื่อการศึกษาควรพิจารณาสิ่งต่างๆ ดังนี้

1.1 เลือกสื่อการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของการเรียนการสอนเรื่องนั้นๆ

1.2 เลือกสื่อการศึกษาที่สอดคล้องกับลักษณะการตอบสนองและพฤติกรรมขั้นสุดท้ายของผู้เรียนที่คาดหวังจะให้เกิดขึ้น พฤติกรรมของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมและประสบการณ์ที่ได้รับ และความพึงพอใจย่อมก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

1.3 เลือกสื่อการศึกษาให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน

1.4 เลือกสื่อการศึกษาให้เหมาะสมกับความสามารถและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน สื่อการศึกษาที่จัดให้ผู้เรียนควรง่ายและอยู่ในขอบเขตความสามารถของผู้เรียน

1.5 เลือกสื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มีความสมบูรณ์สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง

1.6 เลือกสื่อการศึกษาที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อประหยัดเวลาและงบประมาณ

1.7 เลือกสื่อการศึกษาที่พอจะหาได้โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพความปลอดภัยประหยัด และสามารถใช้ได้สะดวก

### 2. การวางแผนผลิตสื่อการศึกษา

สื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีกระบวนการผลิตที่มีขั้นตอนและมีระบบ ดังนี้

2.1 การเตรียมด้านวิชาการ

การเตรียมการด้านวิชาการเป็นการเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการผลิตสื่อการศึกษา

(1) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน

(2) การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (3) การกำหนดเนื้อหาและการจัดลำดับเนื้อหา
- (4) ระดับการผลิตสื่อการศึกษา
- (5) บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการผลิตสื่อการศึกษา

## 2.2 การผลิตสื่อการศึกษา

การผลิตสื่อการศึกษาแต่ละประเภทมีขั้นตอนการผลิตที่แตกต่างกัน ผู้สนใจที่จะเรียนรู้ในการผลิตสื่อการศึกษาจึงต้องศึกษาค้นคว้าฝึกปฏิบัติหรือเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตเฉพาะอย่างการผลิตสื่อการศึกษาเป็นทักษะอย่างหนึ่ง หากผลิตบ่อย ๆ ก็จะเกิดทักษะ เกิดความชำนาญ สามารถผลิตได้เองอย่างมีประสิทธิภาพ

## 3. หลักการใช้สื่อการศึกษา

สื่อศึกษามีหลายประเภท ซึ่งมีความแตกต่างกันในรูปร่างลักษณะ และลักษณะการใช้งาน ผู้ใช้จะต้องศึกษาวิธีการใช้สื่อแต่ละชนิดเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดและควรคำนึงถึงหลักการใช้สื่อดังต่อไปนี้

- 3.1 ในบทเรียนหนึ่งๆ ไม่ควรใช้สื่อการศึกษามากเกินไป ควรใช้เท่าที่จำเป็นเท่านั้น
- 3.2 ก่อนใช้สื่อการศึกษาจริงควรทดลองใช้จนเกิดความมั่นใจเพื่อป้องกันการเกิดความผิดพลาด ซึ่งอาจจะทำให้ผู้เรียนลดศรัทธาในความสามารถของผู้สอนได้ ทั้งยังสามารถกำหนดเวลาและกิจกรรมที่เหมาะสมกับการใช้สื่อนั้น ๆ
- 3.3 ใช้สื่อการศึกษาที่ตรงกับบทเรียนและกระบวนการเรียนการสอน
- 3.4 ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการศึกษา
- 3.5 คำนึงเสมอว่าสื่อการศึกษาที่ใช้อยู่ในนั้น ไม่สามารถใช้ได้กับทุกบทเรียนและกับทุกสถานการณ์
- 3.6 พยายามนำสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการศึกษาเพื่อเป็นการประหยัดเวลาและการลงทุน

## 2.7 ชุมชน

ไพรัช อรรถกามานนท์ และ มัทนา โชควรวฒนากร (2545) กล่าวว่า iva การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมการศึกษาให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการชุมชน คือ

1. วิธีการแสวงหาความร่วมมือ การแสวงหาความร่วมมือกับชุมชนด้วยวิธีการนี้เป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความพยายามของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้สอดคล้อง ตอบสนอง และเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง วิธีการดังกล่าวจะเป็นส่วนหนึ่งของการนำชุมชนและท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมกับการศึกษา วิธีการดำเนินงานดังกล่าวนี้ อาจทำได้ดังนี้

- (1) จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับชีวิตจริงในชุมชนนั้น ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตจริงที่ตนประสบอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) จัดหรือบริการแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัยอย่างเหมาะสม กล่าวคือ นอกจากสอนเด็กแล้วยังสอนผู้ใหญ่เกี่ยวกับวิทยาการใหม่ ๆ ของการประกอบอาชีพ การอบรมเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น

(3) ให้บริการในด้านกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง ตั้งแต่การประชุม การเผยแพร่ข่าวสาร งานตามประเพณี การกีฬา งานรื่นเริง และอื่น ๆ ที่ประชาชนสามารถจะใช้สถานศึกษานั้นเป็นสถานที่รวมคนเช่นเดียวกับวัด

(4) จัดการเรียนการสอนและการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยวิทยากรในชุมชนให้ความรู้ ทั้งทฤษฎี สาธิต การปฏิบัติ ผู้เรียนอาจได้ไปศึกษานอกโรงเรียนยังแหล่งวิทยาการที่ประกอบอาชีพ การแก้ปัญหาของชุมชนเป็นสิ่งที่สถานศึกษาและประชาชนร่วมกันคิดและแก้ปัญหา

(4.1) จัดอบรมสั่งสอนและให้แบบอย่างในการดำรงชีวิตแบบประชาธิปไตยแก่ผู้เรียนในวัยเด็ก ในภาคกลางวันและภาคบ่าย และเผยแพร่ถึงผู้ใหญ่ในชุมชนในภาคค่ำ

(4.2) เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา โดยให้ความคิดเห็น แสดงความต้องการและความร่วมมือร่วมใจกันจัดสถานศึกษาให้มีคุณค่า อันเป็นความภาคภูมิใจของบุตรหลาน

2. หลักปฏิบัติในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม- กรมการพัฒนาชุมชนได้เสนอหลักการปฏิบัติของพัฒนาการในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจะนำมาใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

(1) ผู้นำต้องทำให้สมาชิก/ประชาชนเชื่อถือไว้วางใจ

(2) การดึงให้ประชาชนมีส่วนร่วมจะต้องเริ่มการจูงใจจากสิ่งที่เขารู้หรือเกี่ยวข้อง

(3) ผู้นำต้องยอมรับฟังเหตุผล ความคิด และความพร้อมแก้ไขความเข้าใจผิดของตนเอง

(4) การกระตุ้นให้ประชาชน/สมาชิกชุมชนแสดงความคิดเห็น โดยอิสระและชัดเจน โดยผู้นำต้องเชื่อมั่นว่าเขารู้และสามารถคิดเองได้

(4.1) การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการหาข้อตกลงของกลุ่มโดยความคิดของกลุ่มเอง

(4.2) ผู้นำต้องฟังโดยไม่ขัดจังหวะและไม่ตีความสรุปโดยใช้สามัญสำนึกของตนเอง สรรค์ วรอินทร์ และ ทิพวัลย์ คำคง (2545) กล่าวว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เสนอแนวทางในการจัดการศึกษาของชุมชนไว้ดังนี้

1. ถ่ายทอดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 7 ว่า จะต้องมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม ส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นและของไทยควบคู่ไปกับความรู้สากล มีความสามารถในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้ แสดงว่าการศึกษาที่จัดขึ้นจะต้องอยู่บนองค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชน บนพื้นฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชุมชน จนชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

2. ยึดถือหลักการจัดการศึกษาตลอดชีวิต กล่าวคือ การเรียนรู้ของบุคคลจะเกิดขึ้นตลอดเวลา นับตั้งแต่เกิดจนตาย เนื้อหาสาระที่เรียนรู้จะเกิดขึ้นเสมอและต่อเนื่อง ดังนั้น ชุมชนจะต้องมีส่วนเข้าไปมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาของคนในชุมชนตลอดเวลา

3. จัดการศึกษาโดยยึดถือหลักการที่จะระดมทรัพยากรทุกอย่าง โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน และองค์กรต่าง ๆ จึงจะเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดการจัดการศึกษาของชุมชนได้

4. จัดการศึกษาโดยกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาให้กับชุมชนท้องถิ่น ดังนั้น ชุมชนท้องถิ่นจึงมีภาระที่จะต้องจัดการศึกษาให้กับสมาชิกในชุมชนของตนเองอย่างต่อเนื่อง

## 2.8 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

### ประวัติความเป็นมา

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรได้รับอนุมัติให้เปิดสอนหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการเกษตร ตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 ใน 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ในปี พ.ศ. 2537 เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร และมีการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 เปิดสอนหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร

และปี พ.ศ.2541 ได้ปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (เอกสาร ก : เอกสารจากทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร , เอกสาร ข : วิธีศึสน์แนะนำ ภาควิชา)

### ปรัชญา

มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างบุคคลให้มีความรอบรู้ในวิชาการด้านการศึกษาเกษตรทุกด้าน โดยมุ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบในการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนและประเทศชาติ

### ปณิธาน

มุ่งมั่นรับผิดชอบและเสริมสร้างการศึกษาเกษตรของชุมชนและประเทศชาติให้พัฒนา

ก้าวหน้าทันสมัย และบังเกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อปวงชนชาวไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

### จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อผลิตนักการศึกษาเกษตรที่มีคุณภาพสูง ได้แก่ อาจารย์ นักวิจัย นักส่งเสริมและเผยแพร่ นักวิชาการและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยด้านการศึกษาเกษตร เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำคัญในการวางแผนดำเนินการพัฒนาการเกษตร และการจัดการศึกษาเกษตรในระดับต่าง ๆ ของชุมชน และประเทศชาติ
- 3) เพื่อจัดการศึกษาหรือการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรระดับต่าง ๆ ให้มีความรู้ความสามารถทางการเกษตร และประยุกต์การใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านควบคู่กับเทคโนโลยี

### เป้าหมายในการประกันคุณภาพการศึกษา

1. ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี 3 สาขาวิชา ปีละ 150 คน
  - สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช 30 คน
  - สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ 60 คน
  - สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร 60 คน
2. ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโท 1 สาขาวิชา ปีละ 25 คน
  - สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร 25 คน
3. ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาเอก ปีละ 10 คน
4. วิจัยการศึกษาเกษตร อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง
5. ประชุมสัมมนาด้านการศึกษาเกษตร อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีรายละเอียด ดังนี้คือ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

#### 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547 จำนวน 93 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547 จำนวน 82 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สาขาวิชา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์	25	26.9	26	31.7
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช	25	26.9	22	26.8
3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร	43	46.2	34	41.5
รวม	93	100.0	82	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

### 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ  
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม  
 ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

### 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์  
 เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง  
 ปี 2547 ที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2548

### 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมาวิเคราะห์  
 ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษา  
 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ  
 ผู้สำเร็จการศึกษาจากภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่มีสาขาวิชาต่างกัน วิเคราะห์ข้อมูล  
 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA: F-test)

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน ร้อยละ และลำดับที่ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี  
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์	26	31.7	2
เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช	22	26.8	3
อุตสาหกรรมเกษตร	34	41.5	1
รวม	82	100.0	-

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 และน้อยที่สุดคือผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาคหศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกตามสาขาวิชา เป็นรายด้าน

ด้าน	สาขาวิชา									ภาพรวม		
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)			(n = 82)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์	3.83	.576	มาก	3.98	.455	มาก	3.82	.562	มาก	3.87	.538	มาก
2. หลักสูตรและการบริหาร	3.81	.457	มาก	3.59	.385	มาก	3.42	.497	ปานกลาง	3.59	.481	มาก
3. ลักษณะนิสัยในการเรียน	3.89	.522	มาก	3.70	.512	มาก	3.52	.586	มาก	3.69	.563	มาก
4. เจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน	3.73	.303	มาก	3.52	.495	มาก	3.48	.458	ปานกลาง	3.57	.436	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน	3.85	.607	มาก	3.60	.519	มาก	3.27	.757	ปานกลาง	3.54	.693	มาก
6. การส่งเสริมของครอบครัว	4.10	.566	มาก	3.75	.719	มาก	3.58	.667	มาก	3.79	.682	มาก
7. สภาพแวดล้อมทางการเรียน	3.93	.536	มาก	3.55	.547	มาก	3.32	.658	ปานกลาง	3.58	.641	มาก
รวม	3.88	.368	มาก	3.67	.385	มาก	3.49	.428	ปานกลาง	3.66	.428	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชา  
ครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพิจารณาในแต่ละสาขาวิชา  
มีรายละเอียดดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา  
ระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก  
( $\bar{X} = 3.88$ ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก  
มากไปน้อย คือ

- ลำดับที่ 1 ด้านการส่งเสริมของครอบครัว
- ลำดับที่ 2 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน
- ลำดับที่ 3 ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน
- ลำดับที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- ลำดับที่ 5 ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
- ลำดับที่ 6 ด้านหลักสูตรและการบริหาร
- ลำดับที่ 7 ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน

2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา  
ระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก  
( $\bar{X} = 3.67$ ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก  
มากไปน้อย คือ

- ลำดับที่ 1 ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
- ลำดับที่ 2 ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน
- ลำดับที่ 3 ด้านการส่งเสริมของครอบครัว
- ลำดับที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- ลำดับที่ 5 ด้านหลักสูตรและการบริหาร
- ลำดับที่ 6 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน
- ลำดับที่ 7 ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน

3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี  
เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.49$ )  
เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีจำนวน 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ที่เหลืออีก 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก  
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

- ลำดับที่ 1 ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
- ลำดับที่ 2 ด้านการส่งเสริมของครอบครัว
- ลำดับที่ 3 ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ลำดับที่ 4 ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน
- ลำดับที่ 5 ด้านหลักสูตรและการบริหาร
- ลำดับที่ 6 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน
- ลำดับที่ 7 ด้านสื่อการเรียนการสอน

4. ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.66$ ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

- ลำดับที่ 1 ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
- ลำดับที่ 2 ด้านการส่งเสริมของครอบครัว
- ลำดับที่ 3 ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน
- ลำดับที่ 4 ด้านหลักสูตรและการบริหาร
- ลำดับที่ 5 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน
- ลำดับที่ 6 ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน
- ลำดับที่ 7 ด้านสื่อการเรียนการสอน



ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิทยาศาสตร์เกษตร เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์	สาขาวิชา									ภาพรวม		
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)			(n = 82)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. อาจารย์เตรียมการสอน เตรียมสื่อการสอน อย่างพร้อมเพียง	3.77	.587	มาก	3.77	.612	มาก	3.62	.697	มาก	3.71	.638	มาก
2. อาจารย์ทำการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.77	.587	มาก	3.91	.610	มาก	3.76	.781	มาก	3.80	.675	มาก
3. อาจารย์ให้ความสนใจผู้เรียนเท่าเทียมกัน	3.85	.613	มาก	3.91	.684	มาก	3.71	.871	มาก	3.80	.744	มาก
4. อาจารย์มีความรู้ความชำนาญในวิชาที่สอน	3.96	.774	มาก	3.95	.653	มาก	3.88	.729	มาก	3.93	.716	มาก
5. อาจารย์แนะนำเอกสาร ตำรา และส่งเสริมให้ค้นคว้าเพิ่มเติม	3.92	.688	มาก	3.86	.774	มาก	3.74	.710	มาก	3.83	.717	มาก
6. อาจารย์เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สมกับ ความเป็นครู	3.88	.864	มาก	4.32	.568	มาก	3.91	.712	มาก	4.01	.745	มาก
7. อาจารย์ส่วนใหญ่มอบหมายงาน ได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน	3.77	.652	มาก	4.05	.575	มาก	3.88	.640	มาก	3.89	.629	มาก
8. อาจารย์มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน	3.88	.766	มาก	4.27	.550	มาก	4.12	.591	มาก	4.09	.652	มาก
9. อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าพบเพื่อปรึกษา	3.69	.788	มาก	4.00	.690	มาก	4.03	.674	มาก	3.91	.724	มาก
10. อาจารย์ประเมินผลการศึกษาด้วยความยุติธรรม	3.88	.711	มาก	3.82	.733	มาก	3.62	.817	มาก	3.76	.763	มาก
รวม	3.83	.576	มาก	3.98	.455	มาก	3.82	.562	มาก	3.87	.538	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชา  
ครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของ  
อาจารย์ โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละสาขาวิชามีรายละเอียดดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.83$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 4. อาจารย์มีความรู้ความชำนาญในวิชาที่สอน
- ลำดับที่ 2 ข้อ 5. อาจารย์แนะนำเอกสาร ตำรา และส่งเสริมให้ค้นคว้าเพิ่มเติม
- ลำดับที่ 3 ข้อ 6. อาจารย์เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สมกับ ความเป็นครู
- ลำดับที่ 4 ข้อ 8. อาจารย์มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน
- ลำดับที่ 5 ข้อ 10. อาจารย์ประเมินผลการศึกษาด้วยความยุติธรรม

2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.98$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 6. อาจารย์เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สมกับ ความเป็นครู
- ลำดับที่ 2 ข้อ 8. อาจารย์มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน
- ลำดับที่ 3 ข้อ 7. อาจารย์ส่วนใหญ่มอบหมายงาน ได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน
- ลำดับที่ 4 ข้อ 9. อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าพบเพื่อปรึกษา
- ลำดับที่ 5 ข้อ 2. อาจารย์ทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.82$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 8. อาจารย์มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน
- ลำดับที่ 2 ข้อ 9. อาจารย์เปิด โอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าพบเพื่อปรึกษา
- ลำดับที่ 3 ข้อ 6. อาจารย์เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สมกับ ความเป็นครู
- ลำดับที่ 4 ข้อ 4. อาจารย์มีความรู้ความชำนาญในวิชาที่สอน
- ลำดับที่ 5 ข้อ 7. อาจารย์ส่วนใหญ่มอบหมายงาน ได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.87$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 8. อาจารย์มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน
- ลำดับที่ 2 ข้อ 6. อาจารย์เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สมกับ ความเป็นครู
- ลำดับที่ 3 ข้อ 4. อาจารย์มีความรู้ความชำนาญในวิชาที่สอน
- ลำดับที่ 4 ข้อ 9. อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าพบเพื่อปรึกษา
- ลำดับที่ 5 ข้อ 7. อาจารย์ส่วนใหญ่มอบหมายงานได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกษตร เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านหลักสูตรและการบริหาร	สาขาวิชา									ภาพรวม		
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)			(n = 82)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. จำนวนรายวิชาที่เรียนมีมากเกินไปในแต่ละเทอม	3.62	.637	มาก	3.36	.658	ปานกลาง	3.41	.657	ปานกลาง	3.46	.652	ปานกลาง
2. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์กันไว้ก่อน-หลัง	4.00	.632	มาก	3.68	.780	มาก	3.38	.652	ปานกลาง	3.66	.724	มาก
3. ปริมาณเนื้อหาในแต่ละวิชามีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สอน	3.81	.694	มาก	3.68	.568	มาก	3.35	.646	ปานกลาง	3.59	.666	มาก
4. งานที่ได้รับมอบหมายมีปริมาณมาก ทำให้ทำงานไม่ทัน	3.69	.788	มาก	3.45	.596	ปานกลาง	3.47	.615	ปานกลาง	3.54	.670	มาก
5. การจัดการสอนเอื้อต่อการเรียนรู้	3.73	.667	มาก	3.59	.666	มาก	3.62	.652	มาก	3.65	.655	มาก
6. เนื้อหาวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง	3.96	.720	มาก	3.59	.666	มาก	3.44	.660	ปานกลาง	3.65	.709	มาก
7. ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนวิชาเลือก ตามความสนใจ	3.69	.884	มาก	3.45	.596	ปานกลาง	3.32	.878	ปานกลาง	3.48	.820	ปานกลาง
8. บางรายวิชามีอาจารย์ผู้สอนมากเกินไปทำให้ความรู้ไม่ต่อเนื่อง	3.65	.629	มาก	3.59	.590	มาก	3.41	.743	ปานกลาง	3.54	.670	มาก
9. วิชา ปริญญาโทพิเศษ/โครงการงาน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาเฉพาะที่เรียนดีขึ้นรวมทั้งเข้าใจกระบวนการทำวิจัย	3.96	.824	มาก	3.55	.739	มาก	3.47	.825	ปานกลาง	3.65	.822	มาก
10. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเช่น กีฬา การศึกษาดูงานนิทรรศการ การฟัง บรรยายภายนอก ฯลฯ มีเพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรอบรู้เพิ่มขึ้น	4.00	.693	มาก	3.95	.575	มาก	3.32	1.036	ปานกลาง	3.71	.882	มาก
รวม	3.81	.457	มาก	3.59	.385	มาก	3.42	.497	ปานกลาง	3.59	.481	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชา  
ครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร  
โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละสาขาวิชามีรายละเอียดดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.81$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 3 ข้อ 2. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์กันไว้ก่อน-หลัง
- ลำดับที่ 4 ข้อ 10. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเช่น กีฬา การศึกษาดูงานนิทรรศการ การฟังบรรยายภายนอก ฯลฯ มีเพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรอบรู้เพิ่มขึ้น
- ลำดับที่ 2 ข้อ 6. เนื้อหาวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง
- ลำดับที่ 1 ข้อ 9. วิชา ปริญญาโท/ปริญญาเอก/โครงการ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาเฉพาะที่เรียนดีขึ้นรวมทั้งเข้าใจกระบวนการทำวิจัย
- ลำดับที่ 5 ข้อ 3. ปริมาณเนื้อหาในแต่ละวิชามีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สอน

2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.59$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เหลืออีก 7 ข้อ อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 10. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเช่น กีฬา การศึกษาดูงานนิทรรศการ การฟังบรรยายภายนอก ฯลฯ มีเพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรอบรู้เพิ่มขึ้น
- ลำดับที่ 2 ข้อ 2. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์กันไว้ก่อน-หลัง
- ลำดับที่ 3 ข้อ 3. ปริมาณเนื้อหาในแต่ละวิชามีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สอน
- ลำดับที่ 4 ข้อ 5. การจัดตารางสอนเอื้อต่อการเรียนรู้
- ลำดับที่ 5 ข้อ 6. เนื้อหาวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง

3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.42$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 9 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เหลืออีก 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 5. การจัดตารางสอนเอื้อต่อการเรียนรู้
- ลำดับที่ 2 ข้อ 4. งานที่ได้รับมอบหมายมีปริมาณมาก ทำให้ทำงานไม่ทัน

- ลำดับที่ 3 ข้อ 9. วิชา ปริญญาโท/ปริญญาตรี/ปริญญาโท/ปริญญาตรี/ปริญญาโท/ปริญญาตรี ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาเฉพาะที่เรียนดีขึ้นรวมทั้งเข้าใจกระบวนการทำวิจัย
- ลำดับที่ 4 ข้อ 6. เนื้อหาวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง
- ลำดับที่ 5 ข้อ 1. จำนวนรายวิชาที่เรียนมีมากเกินไปในแต่ละเทอม

4. ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.59$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เหลืออีก 8 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 10. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเช่น กีฬา การศึกษาดูงานนิทรรศการ การฟังบรรยายภายนอก ฯลฯ มีเพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรอบรู้เพิ่มขึ้น
- ลำดับที่ 2 ข้อ 2. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์กันไว้ก่อน-หลัง
- ลำดับที่ 3 ข้อ 9. วิชา ปริญญาโท/ปริญญาตรี/ปริญญาโท/ปริญญาตรี/ปริญญาโท/ปริญญาตรี ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาเฉพาะที่เรียนดีขึ้นรวมทั้งเข้าใจกระบวนการทำวิจัย
- ลำดับที่ 4 ข้อ 5. การจัดตารางสอนเอื้อต่อการเรียนรู้
- ลำดับที่ 5 ข้อ 6. เนื้อหาวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน	สาขาวิชา									ภาพรวม		
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)			(n = 82)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ท่านวางแผนการเรียนและปฏิบัติตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้	3.88	.588	มาก	3.64	.658	มาก	3.35	.734	ปานกลาง	3.60	.700	มาก
2. ท่านแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือหรือทบทวนบทเรียน	4.04	.599	มาก	3.77	.685	มาก	3.32	.768	ปานกลาง	3.67	.754	มาก
3. เมื่อพบว่าเนื้อหาที่เรียนมีความยุ่งยาก ได้ใช้ความพยายามเพิ่มมากขึ้น	3.85	.675	มาก	3.77	.528	มาก	3.59	.701	มาก	3.72	.653	มาก
4. ท่านเข้าเรียนทันเวลาและเข้าเรียนครบทุกวิชา ทุก ๆ คาบเรียน	3.88	.766	มาก	3.64	.727	มาก	3.68	.878	มาก	3.73	.802	มาก
5. ท่านส่งงานอาจารย์ตรงตามกำหนดเวลา	3.73	.874	มาก	3.64	.790	มาก	3.41	.892	ปานกลาง	3.57	.861	มาก
6. ท่านเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในแต่ละวิชา	3.81	.895	มาก	3.59	.590	มาก	3.32	.912	ปานกลาง	3.55	.848	มาก
7. ท่านใช้เวลาว่างฝึกฝนทักษะและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	4.04	.720	มาก	3.77	.752	มาก	3.47	.748	ปานกลาง	3.73	.771	มาก
8. มีการพบกันเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเป็นระยะ ๆ	4.00	.800	มาก	3.77	.685	มาก	3.59	.783	มาก	3.77	.775	มาก
9. ท่านมักจะอ่านหนังสือหรือทบทวนความรู้เมื่อใกล้วันสอบ	3.81	.849	มาก	3.64	.658	มาก	3.94	.736	มาก	3.82	.756	มาก
10. ท่านจะเข้าไปปรึกษากับอาจารย์เสมอเมื่อท่านไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยในการเรียน	3.92	.628	มาก	3.82	.664	มาก	3.56	.746	มาก	3.74	.699	มาก
รวม	3.89	.522	มาก	3.70	.512	มาก	3.52	.586	มาก	3.69	.563	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชา  
ครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน  
โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละสาขาวิชา มีรายละเอียดดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.89$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 2. ท่านแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือหรือทบทวนบทเรียน
- ลำดับที่ 2 ข้อ 7. ท่านใช้เวลาว่างฝึกฝนทักษะและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
- ลำดับที่ 3 ข้อ 8. มีการพบกันเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเป็นระยะ ๆ
- ลำดับที่ 4 ข้อ 10. ท่านจะเข้าไปปรึกษากับอาจารย์เสมอเมื่อท่านไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยในการเรียน
- ลำดับที่ 5 ข้อ 1. ท่านวางแผนการเรียนและปฏิบัติตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้

2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.70$ ) เมื่อพิจารณารายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 10. ท่านจะเข้าไปปรึกษากับอาจารย์เสมอเมื่อท่านไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยในการเรียน
- ลำดับที่ 2 ข้อ 2. ท่านแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือหรือทบทวนบทเรียน
- ลำดับที่ 3 ข้อ 3. เมื่อพบว่าเนื้อหาที่เรียนมีความยุ่งยาก ได้ใช้ความพยายามเพิ่มมากขึ้น
- ลำดับที่ 4 ข้อ 7. ท่านใช้เวลาว่างฝึกฝนทักษะและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
- ลำดับที่ 5 ข้อ 8. มีการพบกันเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเป็นระยะ ๆ

3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.52$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เหลืออีก 5 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 9. ท่านมักจะอ่านหนังสือหรือทบทวนความรู้เมื่อใกล้วันสอบ
- ลำดับที่ 2 ข้อ 4. ท่านเข้าเรียนทันเวลาและเข้าเรียนครบทุกวิชา ทุก ๆ คาบเรียน
- ลำดับที่ 3 ข้อ 3. เมื่อพบว่าเนื้อหาที่เรียนมีความยุ่งยาก ได้ใช้ความพยายามเพิ่มมากขึ้น
- ลำดับที่ 4 ข้อ 8. มีการพบกันเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเป็นระยะ ๆ

ลำดับที่ 5 ข้อ 10. ท่านจะเข้าไปปรึกษากับอาจารย์เสมอเมื่อท่านไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยในการเรียน

4. ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.69$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุดหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

ลำดับที่ 1 ข้อ 9. ท่านมักจะอ่านหนังสือหรือทบทวนความรู้เมื่อใกล้วันสอบ

ลำดับที่ 2 ข้อ 10. ท่านจะเข้าไปปรึกษากับอาจารย์เสมอเมื่อท่านไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยในการเรียน

ลำดับที่ 3 ข้อ 4. ท่านเข้าเรียนทันเวลาและเข้าเรียนครบทุกวิชา ทุก ๆ คาบเรียน

ลำดับที่ 4 ข้อ 7. ท่านใช้เวลาว่างฝึกฝนทักษะและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

ลำดับที่ 5 ข้อ 3. เมื่อพบว่าเนื้อหาที่เรียนมีความยุ่งยาก ได้ใช้ความพยายามเพิ่มมากขึ้น



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน	สาขาวิชา									ภาพรวม		
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)			(n = 82)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.	4.00	.849	มาก	3.82	.664	มาก	3.88	.640	มาก	3.90	.713	มาก
2. การเรียนการสอนมีแต่ความสนุก และน่าสนใจ	3.96	.599	มาก	3.86	.640	มาก	3.79	.808	มาก	3.87	.699	มาก
3. ข้าพเจ้าคิดว่าได้เรียนในสาขาวิชาที่ตรงกับความสามารถ	3.88	.653	มาก	3.95	.575	มาก	3.38	.853	ปานกลาง	3.70	.765	มาก
4. อาจารย์มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างดี	4.00	.566	มาก	3.82	.795	มาก	3.85	.657	มาก	3.89	.667	มาก
5. ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับความรู้ที่ได้มากกว่าคะแนน	3.96	.774	มาก	3.91	.526	มาก	3.62	.853	มาก	3.80	.761	มาก
6. การสอนของอาจารย์เป็นประโยชน์ทำให้ได้รับความรู้มากมาย	4.04	.916	มาก	3.64	.848	มาก	3.91	.753	มาก	3.88	.837	มาก
7. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อและไม่เกิดประโยชน์ในการเรียนวิชาชีพครู	3.15	1.084	ปานกลาง	3.09	1.231	ปานกลาง	2.91	.933	ปานกลาง	3.04	1.059	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นสุขเมื่อเรียนวิชาชีพเฉพาะ	3.77	.710	มาก	3.45	.963	ปานกลาง	3.32	.912	ปานกลาง	3.50	.878	มาก
9. การเรียนวิชาศึกษาทั่วไปไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อข้าพเจ้าเลย	3.35	.892	ปานกลาง	2.77	1.412	ปานกลาง	2.91	1.055	ปานกลาง	3.01	1.128	ปานกลาง
10. การทำปริญญานิพนธ์/ปัญหาพิเศษ/โครงการทำให้รู้สึกท้อใจ	3.27	1.116	ปานกลาง	2.91	1.109	ปานกลาง	3.24	.855	ปานกลาง	3.16	1.012	ปานกลาง
รวม	3.73	.303	มาก	3.52	.495	มาก	3.48	.458	ปานกลาง	3.57	.436	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชา  
ครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการ  
สอน โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละสาขาวิชา มีรายละเอียดดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา  
ระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการ  
สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.73$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 3 ข้อ อยู่ในระดับ  
ปานกลาง ที่เหลืออีก 7 ข้อ อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับ  
แรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 6. การสอนของอาจารย์เป็นประโยชน์ทำให้ได้รับความรู้มากมาย
- ลำดับที่ 2 ข้อ 1. ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.
- ลำดับที่ 3 ข้อ 4. อาจารย์มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา  
ระดับปริญญาตรีเป็นอย่างดี
- ลำดับที่ 4 ข้อ 2. การเรียนการสอนมีแต่ความสนุก และน่าสนใจ
- ลำดับที่ 5 ข้อ 5. ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับความรู้ที่ได้มากกว่าคะแนน

2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา  
ระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการ  
สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.52$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 4 ข้อ อยู่ในระดับ  
ปานกลาง ที่เหลืออีก 6 ข้อ อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับ  
แรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 3. ข้าพเจ้าคิดว่าได้เรียนในสาขาวิชาที่ตรงกับความสามารถ
- ลำดับที่ 2 ข้อ 5. ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับความรู้ที่ได้มากกว่าคะแนน
- ลำดับที่ 3 ข้อ 2. การเรียนการสอนมีแต่ความสนุก และน่าสนใจ
- ลำดับที่ 4 ข้อ 1. ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.
- ลำดับที่ 5 ข้อ 6. การสอนของอาจารย์เป็นประโยชน์ทำให้ได้รับความรู้มากมาย

3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี  
เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน  
โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.48$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 5 ข้อ อยู่ในระดับ  
ปานกลาง ที่เหลืออีก 5 ข้อ อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับ  
แรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 6. การสอนของอาจารย์เป็นประโยชน์ทำให้ได้รับความรู้มากมาย
- ลำดับที่ 2 ข้อ 1. ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

ลำดับที่ 3 ข้อ 4. อาจารย์มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างดี

ลำดับที่ 4 ข้อ 2. การเรียนการสอนมีแต่ความสนุก และน่าสนใจ

ลำดับที่ 5 ข้อ 5. ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับความรู้ที่ได้มากกว่าคะแนน

4. ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.57$ ) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า มีจำนวน 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เหลืออีก 7 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

ลำดับที่ 1 ข้อ 1. ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

ลำดับที่ 2 ข้อ 6. การสอนของอาจารย์เป็นประโยชน์ทำให้ได้รับความรู้มากมาย

ลำดับที่ 3 ข้อ 4. อาจารย์มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างดี

ลำดับที่ 4 ข้อ 2. การเรียนการสอนมีแต่ความสนุก และน่าสนใจ

ลำดับที่ 5 ข้อ 5. ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับความรู้ที่ได้มากกว่าคะแนน



ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ  
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านสื่อการเรียนการสอน	สาขาวิชา									ภาพรวม (n = 82)		
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)					
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ห้องสมุดของคณะ/สถาบันมีเอกสารหนังสือ ตำรา วารสาร ให้ศึกษาค้นคว้า จำนวนมาก	3.77	.815	มาก	3.18	.853	ปานกลาง	3.44	.824	ปานกลาง	3.48	.849	ปานกลาง
2. สื่อที่ใช้ประกอบการสอนเป็นสื่อที่ทันสมัยและมีคุณภาพ	3.81	.801	มาก	3.59	.666	มาก	3.18	.869	ปานกลาง	3.49	.835	ปานกลาง
3. มีตัวอย่างปริญญานิพนธ์/ปัญหาพิเศษ/โครงการที่ขอมรับว่ามีคุณภาพให้ศึกษาค้นคว้าเพียงพอ	3.81	.694	มาก	3.50	.802	มาก	3.21	.770	ปานกลาง	3.48	.789	ปานกลาง
4. มีวัสดุอุปกรณ์ทางการเรียนให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอ	3.88	.588	มาก	3.59	.503	มาก	3.35	.849	ปานกลาง	3.59	.719	มาก
5. สื่อการสอนที่ใช้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.88	.653	มาก	3.73	.703	มาก	3.26	.864	ปานกลาง	3.59	.800	มาก
6. มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนการสอน	3.92	.796	มาก	3.68	.568	มาก	3.26	.898	ปานกลาง	3.59	.831	มาก
7. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีคุณภาพในระดับที่ดี	3.85	.784	มาก	3.82	.664	มาก	3.32	.945	ปานกลาง	3.62	.855	มาก
8. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน	3.92	.796	มาก	3.73	.703	มาก	3.15	.925	ปานกลาง	3.55	.891	มาก
รวม	3.85	.607	มาก	3.60	.519	มาก	3.27	.757	ปานกลาง	3.54	.693	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชา  
ครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน  
โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละสาขาวิชามีรายละเอียดดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา  
ระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน  
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.85$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด  
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 6. มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนการสอน
- ลำดับที่ 2 ข้อ 8. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน
- ลำดับที่ 3 ข้อ 4. มีวัสดุอุปกรณ์ทางการเรียนให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีฝึก  
ปฏิบัติอย่างเพียงพอ
- ลำดับที่ 4 ข้อ 5. สื่อการสอนที่ใช้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา
- ลำดับที่ 5 ข้อ 7. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีคุณภาพในระดับที่ดี -

2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา  
ระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน  
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.60$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 1 ข้อ อยู่ในระดับปาน  
กลางที่เหลืออีก 7 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก  
คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 7. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีคุณภาพในระดับที่ดี
- ลำดับที่ 2 ข้อ 5. สื่อการสอนที่ใช้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา
- ลำดับที่ 3 ข้อ 8. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน
- ลำดับที่ 4 ข้อ 6. มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนการสอน
- ลำดับที่ 5 ข้อ 2. สื่อที่ใช้ประกอบการสอนเป็นสื่อที่ทันสมัยและมีคุณภาพ -

3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี  
เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ใน  
ระดับมาก ( $\bar{X} = 3.27$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยเรียงลำดับ  
ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 1. ห้องสมุดของคณะ/สถาบันมีเอกสารหนังสือ ตำรา วารสารให้ศึกษา  
ค้นคว้า จำนวนมาก
- ลำดับที่ 4 ข้อ 4. มีวัสดุอุปกรณ์ทางการเรียนให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีฝึก  
ปฏิบัติอย่างเพียงพอ
- ลำดับที่ 2 ข้อ 5. สื่อการสอนที่ใช้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับที่ 2 ข้อ 6. มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนการสอน

ลำดับที่ 5 ข้อ 7. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีคุณภาพในระดับที่ดี

4. ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.54$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีจำนวน 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เหลืออีก 5 ข้อ อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

ลำดับที่ 1 ข้อ 7. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีคุณภาพในระดับที่ดี

ลำดับที่ 2 ข้อ 4. มีวัสดุอุปกรณ์ทางการเรียนให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอ

ลำดับที่ 3 ข้อ 5. สื่อการสอนที่ใช้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

ลำดับที่ 4 ข้อ 6. มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนการสอน

ลำดับที่ 5 ข้อ 8. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการส่งเสริมของครอบครัว	สาขาวิชา									ภาพรวม		
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)			(n = 82)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือและส่งเสริมในการเรียน	4.19	.749	มาก	3.91	.750	มาก	3.74	.790	มาก	3.93	.782	มาก
2. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเกิดขึ้นครอบครัวมีส่วนในการแก้ปัญหา	4.15	.732	มาก	3.82	.853	มาก	3.56	.746	มาก	3.82	.803	มาก
3. สมาชิกในครอบครัว สนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียน	4.08	.744	มาก	3.68	.839	มาก	3.62	.817	มาก	3.78	.817	มาก
4. สมาชิกในครอบครัว ให้ข้อเสนอแนะในการวางแผนการเรียนแก่ท่าน	4.00	.632	มาก	3.59	.959	มาก	3.41	.925	ปานกลาง	3.65	.880	มาก
รวม	4.10	.566	มาก	3.75	.719	มาก	3.58	.667	มาก	3.79	.682	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชา  
ครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว  
โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละสาขาวิชามีรายละเอียดดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.10$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 1. สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือและส่งเสริมในการเรียน
- ลำดับที่ 2 ข้อ 2. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเกิดขึ้นครอบครัวมีส่วนในการแก้ปัญหา
- ลำดับที่ 3 ข้อ 3. สมาชิกในครอบครัว สนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียน
- ลำดับที่ 4 ข้อ 4. สมาชิกในครอบครัว ให้ข้อเสนอแนะในการวางแผนการเรียนแก่ท่าน

2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.75$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 1. สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือและส่งเสริมในการเรียน
- ลำดับที่ 2 ข้อ 2. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเกิดขึ้นครอบครัวมีส่วนในการแก้ปัญหา
- ลำดับที่ 3 ข้อ 3. สมาชิกในครอบครัว สนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียน
- ลำดับที่ 4 ข้อ 4. สมาชิกในครอบครัว ให้ข้อเสนอแนะในการวางแผนการเรียนแก่ท่าน

3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.58$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 1. สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือและส่งเสริมในการเรียน
- ลำดับที่ 2 ข้อ 3. สมาชิกในครอบครัว สนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียน
- ลำดับที่ 3 ข้อ 2. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเกิดขึ้นครอบครัวมีส่วนในการแก้ปัญหา
- ลำดับที่ 4 ข้อ 4. สมาชิกในครอบครัว ให้ข้อเสนอแนะในการวางแผนการเรียนแก่ท่าน

4. ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.79$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 1. สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือและส่งเสริมในการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ  
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	สาขาวิชา									ภาพรวม (n = 82)		
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)					
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ห้องเรียนมีความสงบปราศจากเสียงรบกวน	3.96	.871	มาก	3.55	.671	มาก	3.41	.783	ปานกลาง	3.62	.811	มาก
2. มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ความเย็น อย่างเหมาะสมเพียงพอ	4.00	.849	มาก	4.00	.756	มาก	3.29	.938	ปานกลาง	3.71	.923	มาก
3. ห้องน้ำสะอาดถูกสุขลักษณะ	4.00	.693	มาก	3.55	.596	มาก	3.35	.849	ปานกลาง	3.61	.782	มาก
4. มีสถานที่สำหรับพักผ่อนและการทำงานกิจกรรมสำหรับผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีเพียงพอ	4.00	.693	มาก	3.45	.671	ปานกลาง	3.26	.828	ปานกลาง	3.55	.804	มาก
5. การบริการในห้องสมุดเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ	3.77	.908	มาก	3.50	.673	มาก	3.29	.760	ปานกลาง	3.50	.805	มาก
6. โรงอาหารสะอาด ถูกสุขอนามัย	3.92	.688	มาก	3.50	.964	มาก	3.29	.906	ปานกลาง	3.55	.891	มาก
7. จำนวนที่นั่งรับประทานอาหารเพียงพอ	3.81	.849	มาก	3.32	.945	ปานกลาง	3.06	.983	ปานกลาง	3.37	.975	ปานกลาง
8. เพื่อนมีส่วนให้ความช่วยเหลือท่านในการเรียน	4.04	.599	มาก	3.64	.790	มาก	3.53	.788	มาก	3.72	.758	มาก
9. เมื่อมีเวลาท่านจะชวนเพื่อนเล่นกีฬา ทำกิจกรรมของสถาบันฯ หรือปรึกษาเรื่องการเรียน	4.04	.599	มาก	3.64	.658	มาก	3.26	.751	ปานกลาง	3.61	.750	มาก
10. เพื่อนคอยตักเตือนและให้คำแนะนำเมื่อท่านประพฤติไม่ เหมาะสม	3.85	.613	มาก	3.55	.739	มาก	3.53	.929	มาก	3.63	.794	มาก
รวม	3.93	.536	มาก	3.55	.547	มาก	3.32	.658	ปานกลาง	3.58	.641	มาก

- ลำดับที่ 2 ข้อ 2. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเกิดขึ้นครอบครัวมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
- ลำดับที่ 3 ข้อ 3. สมาชิกในครอบครัว สนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียน
- ลำดับที่ 4 ข้อ 4. สมาชิกในครอบครัว ให้ข้อเสนอแนะในการวางแผนการเรียนแก่ท่าน



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชา  
ครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการ  
เรียน โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละสาขาวิชามีรายละเอียดดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 8. เพื่อนมีส่วนให้ความช่วยเหลือท่านในการเรียน
- ลำดับที่ 2 ข้อ 9. เมื่อมีเวลาท่านจะชวนเพื่อนเล่นกีฬา ทำกิจกรรมของสถาบันฯ หรือ  
ปรึกษาเรื่องการเรียน
- ลำดับที่ 3 ข้อ 2. มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องเรียน
- ลำดับที่ 4 ข้อ 3. ห้องน้ำสะอาดถูกสุขลักษณะ
- ลำดับที่ 5 ข้อ 4. มีสถานที่สำหรับพักผ่อนและทำกิจกรรมสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเพียงพอ

2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.55$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เหลืออีก 8 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 2. มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องเรียน
- ลำดับที่ 2 ข้อ 5. เพื่อนมีส่วนให้ความช่วยเหลือท่านในการเรียน
- ลำดับที่ 3 ข้อ 9. เมื่อมีเวลาท่านจะชวนเพื่อนเล่นกีฬา ทำกิจกรรมของสถาบันฯ หรือ  
ปรึกษาเรื่องการเรียน
- ลำดับที่ 4 ข้อ 1. ห้องเรียนมีความสงบปราศจากเสียงรบกวน
- ลำดับที่ 5 ข้อ 3. ห้องน้ำสะอาดถูกสุขลักษณะ

3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.32$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 9 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เหลืออีก 2 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

- ลำดับที่ 1 ข้อ 10. เพื่อนคอยตักเตือนและให้คำแนะนำเมื่อท่านประพฤติไม่เหมาะสม
- ลำดับที่ 2 ข้อ 8. เพื่อนมีส่วนให้ความช่วยเหลือท่านในการเรียน
- ลำดับที่ 3 ข้อ 1. ห้องเรียนมีความสงบปราศจากเสียงรบกวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับที่ 4 ข้อ 3. ห้องน้ำสะอาดถูกสุขลักษณะ

ลำดับที่ 5 ข้อ 5. การบริการในห้องสมุดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.58$ ) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เหลืออีก 10 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก คือ

ลำดับที่ 1 ข้อ 8. เพื่อนมีส่วนให้ความช่วยเหลือท่านในการเรียน

ลำดับที่ 2 ข้อ 2. มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องเรียน

ลำดับที่ 3 ข้อ 10. เพื่อนคอยตักเตือนและให้คำแนะนำเมื่อท่านประพฤติไม่เหมาะสม

ลำดับที่ 4 ข้อ 1. ห้องเรียนมีความสงบปราศจากเสียงรบกวน

ลำดับที่ 5 ข้อ 9. เมื่อมีเวลาท่านจะชวนเพื่อนเล่นกีฬา ทำกิจกรรมของสถาบันฯ หรือ  
ปรึกษาเรื่องการเรียนรู้



ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกษตร ที่มีสาขาวิชาต่างกัน จำแนกเป็นรายด้าน

ด้าน	สาขาวิชา									F	Sig.
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์	3.83	.576	มาก	3.98	.455	มาก	3.82	.562	มาก	.661	.519
2. หลักสูตรและการบริหาร	3.81	.457	มาก	3.59	.385	มาก	3.42	.497	ปานกลาง	5.384*	.006
3. ลักษณะนิสัยในการเรียน	3.89	.522	มาก	3.70	.512	มาก	3.52	.586	มาก	3.420*	.038
4. เจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน	3.73	.303	มาก	3.52	.495	มาก	3.48	.458	ปานกลาง	2.873	.062
5. สื่อการเรียนการสอน	3.85	.607	มาก	3.60	.519	มาก	3.27	.757	ปานกลาง	5.967*	.004
6. การส่งเสริมของครอบครัว	4.10	.566	มาก	3.75	.719	มาก	3.58	.667	มาก	4.835*	.010
7. สภาพแวดล้อมทางการเรียน	3.93	.536	มาก	3.55	.547	มาก	3.32	.658	ปานกลาง	7.761*	.001
รวม	3.88	.368	มาก	3.67	.385	มาก	3.49	.428	ปานกลาง	7.138*	.001

\* p < .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืชและสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหาร ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกษตร ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์	สาขาวิชา									F	Sig.
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. อาจารย์เตรียมการสอน เตรียมสื่อการสอน อย่างพร้อมเพียง	3.77	.587	มาก	3.77	.612	มาก	3.62	.697	มาก	.568	.569
2. อาจารย์ทำการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.77	.587	มาก	3.91	.610	มาก	3.76	.781	มาก	.353	.704
3. อาจารย์ให้ความสนใจผู้เรียนเท่าเทียมกัน	3.85	.613	มาก	3.91	.684	มาก	3.71	.871	มาก	.550	.579
4. อาจารย์มีความรู้ความชำนาญในวิชาที่สอน	3.96	.774	มาก	3.95	.653	มาก	3.88	.729	มาก	.110	.896
5. อาจารย์แนะนำเอกสาร ตำรา และส่งเสริมให้ค้นคว้าเพิ่มเติม	3.92	.688	มาก	3.86	.774	มาก	3.74	.710	มาก	.534	.588
6. อาจารย์เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สมกับ ความเป็นครู	3.88	.864	มาก	4.32	.568	มาก	3.91	.712	มาก	2.648	.077
7. อาจารย์ส่วนใหญ่มอบหมายงานได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน	3.77	.652	มาก	4.05	.575	มาก	3.88	.640	มาก	1.159	.319
8. อาจารย์มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน	3.88	.766	มาก	4.27	.550	มาก	4.12	.591	มาก	2.252	.112
9. อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าพบเพื่อปรึกษา	3.69	.788	มาก	4.00	.690	มาก	4.03	.674	มาก	1.846	.165
10. อาจารย์ประเมินผลการศึกษาด้วยความยุติธรรม	3.88	.711	มาก	3.82	.733	มาก	3.62	.817	มาก	1.002	.372
รวม	3.83	.576	มาก	3.98	.455	มาก	3.82	.562	มาก	.661	.519

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกณฑ์ที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรม การสอนของอาจารย์ ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร  
ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านหลักสูตรและการบริหาร จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านหลักสูตรและการบริหาร	สาขาวิชา									F	Sig.
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. จำนวนรายวิชาที่เรียนมีมากเกินไปในแต่ละเทอม	3.62	.637	มาก	3.36	.658	ปานกลาง	3.41	.657	ปานกลาง	1.074	.347
2. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์กันไว้ก่อน-หลัง	4.00	.632	มาก	3.68	.780	มาก	3.38	.652	ปานกลาง	6.050*	.004
3. ปริมาณเนื้อหาในแต่ละวิชามีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สอน	3.81	.694	มาก	3.68	.568	มาก	3.35	.646	ปานกลาง	4.034*	.021
4. งานที่ได้รับมอบหมายมีปริมาณมาก ทำให้ทำงานไม่ทัน	3.69	.788	มาก	3.45	.596	ปานกลาง	3.47	.615	ปานกลาง	1.032	.361
5. การจัดการสอนเอื้อต่อการเรียนรู้	3.73	.667	มาก	3.59	.666	มาก	3.62	.652	มาก	.322	.726
6. เนื้อหาวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง	3.96	.720	มาก	3.59	.666	มาก	3.44	.660	ปานกลาง	4.398*	.015
7. ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนวิชาเลือก ตามความสนใจ	3.69	.884	มาก	3.45	.596	ปานกลาง	3.32	.878	ปานกลาง	1.519	.225
8. บางรายวิชามีอาจารย์ผู้สอนมากเกินไปทำให้ความรู้ไม่ต่อเนื่อง	3.65	.629	มาก	3.59	.590	มาก	3.41	.743	ปานกลาง	1.061	.351
9. วิชา ปริญญาโทพิเศษ/ปัญหาพิเศษ/โครงการงาน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาเฉพาะที่เรียนดีขึ้นรวมทั้งเข้าใจกระบวนการทำวิจัย	3.96	.824	มาก	3.55	.739	มาก	3.47	.825	ปานกลาง	2.994	.056
10. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเช่น กีฬา การศึกษาดูงานนิทรรศการ การฟัง บรรยายภายนอก ฯลฯ มีเพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรอบรู้เพิ่มขึ้น	4.00	.693	มาก	3.95	.575	มาก	3.32	1.036	ปานกลาง	6.230*	.003
รวม	3.81	.457	มาก	3.59	.385	มาก	3.42	.497	ปานกลาง	5.384*	.006

\*  $p < .05$

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกษตรที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตร และการบริหาร ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- ข้อ 2. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์กันไว้ก่อน-หลัง
- ข้อ 3. ปริมาณเนื้อหาในแต่ละวิชามีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สอน
- ข้อ 6. เนื้อหาวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง
- ข้อ 10. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเช่น กีฬา การศึกษาดูงานนิทรรศการ การฟัง บรรยาย ภายนอก ฯลฯ มีเพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรอบรู้เพิ่มขึ้น

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกษตร  
ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน	สาขาวิชา									F	Sig.
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ท่านวางแผนการเรียนและปฏิบัติตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้	3.88	.588	มาก	3.64	.658	มาก	3.35	.734	ปานกลาง	4.683*	.012
2. ท่านแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือหรือทบทวนบทเรียน	4.04	.599	มาก	3.77	.685	มาก	3.32	.768	ปานกลาง	8.096*	.001
3. เมื่อพบว่าเนื้อหาที่เรียนมีความยุ่งยากได้ใช้ความพยายามเพิ่มมากขึ้น	3.85	.675	มาก	3.77	.528	มาก	3.59	.701	มาก	1.257	.290
4. ท่านเข้าเรียนทันเวลาและเข้าเรียนครบทุกวิชา ทุก ๆ คาบเรียน	3.88	.766	มาก	3.64	.727	มาก	3.68	.878	มาก	.704	.498
5. ท่านส่งงานอาจารย์ตรงตามกำหนดเวลา	3.73	.874	มาก	3.64	.790	มาก	3.41	.892	ปานกลาง	1.095	.340
6. ท่านเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในแต่ละวิชา	3.81	.895	มาก	3.59	.590	มาก	3.32	.912	ปานกลาง	2.528	.086
7. ท่านใช้เวลาว่างฝึกฝนทักษะและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	4.04	.720	มาก	3.77	.752	มาก	3.47	.748	ปานกลาง	4.381*	.016
8. มีการพบกันเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเป็นระยะ ๆ	4.00	.800	มาก	3.77	.685	มาก	3.59	.783	มาก	2.141	.124
9. ท่านมักจะอ่านหนังสือหรือทบทวนความรู้เมื่อใกล้วันสอบ	3.81	.849	มาก	3.64	.658	มาก	3.94	.736	มาก	1.092	.341
10. ท่านจะเข้าไปปรึกษากับอาจารย์เสมอเมื่อท่านไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยในการเรียน	3.92	.628	มาก	3.82	.664	มาก	3.56	.746	มาก	2.234	.114
รวม	3.89	.522	มาก	3.70	.512	มาก	3.52	.586	มาก	3.420*	.038

\* p < .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ข้อ 1. ท่านวางแผนการเรียนและปฏิบัติตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้

ข้อ 2. ท่านแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือหรือทบทวนบทเรียน

ข้อ 7. ท่านใช้เวลาว่างฝึกฝนทักษะและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร  
ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน	สาขาวิชา									F	Sig.
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.	4.00	.849	มาก	3.82	.664	มาก	3.88	.640	มาก	.404	.669
2. การเรียนการสอนมีแต่ความสนุก และน่าสนใจ	3.96	.599	มาก	3.86	.640	มาก	3.79	.808	มาก	.417	.660
3. ข้าพเจ้าคิดว่าได้เรียนในสาขาวิชาที่ตรงกับความสามารถ	3.88	.653	มาก	3.95	.575	มาก	3.38	.853	ปานกลาง	5.446*	.006
4. อาจารย์มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างดี	4.00	.566	มาก	3.82	.795	มาก	3.85	.657	มาก	.528	.592
5. ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับความรู้ที่ได้มากกว่าคะแนน	3.96	.774	มาก	3.91	.526	มาก	3.62	.853	มาก	1.824	.168
6. การสอนของอาจารย์เป็นประโยชน์ทำให้ได้รับความรู้มากมาย	4.04	.916	มาก	3.64	.848	มาก	3.91	.753	มาก	1.437	.244
7. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อและไม่เกิดประโยชน์ในการเรียนวิชาชีพครู	3.15	1.084	ปานกลาง	3.09	1.231	ปานกลาง	2.91	.933	ปานกลาง	.418	.660
8. ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นสุขเมื่อเรียนวิชาชีพเฉพาะ	3.77	.710	มาก	3.45	.963	ปานกลาง	3.32	.912	ปานกลาง	1.984	.144
9. การเรียนวิชาศึกษาทั่วไปไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อข้าพเจ้าเลย	3.35	.892	ปานกลาง	2.77	1.412	ปานกลาง	2.91	1.055	ปานกลาง	1.807	.171
10. การทำปริญญานิพนธ์/ปัญหาพิเศษ/โครงการทำให้รู้สึกท้อใจ	3.27	1.116	ปานกลาง	2.91	1.109	ปานกลาง	3.24	.855	ปานกลาง	.920	.403
รวม	3.73	.303	มาก	3.52	.495	มาก	3.48	.458	ปานกลาง	2.873	.062

\*  $p < .05$

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ข้อ3. ข้าพเจ้าคิดว่าได้เรียนในสาขาวิชาที่ตรงกับความสามารถ

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกษตร  
ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านสื่อการเรียนการสอน	สาขาวิชา									F	Sig.
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ห้องสมุดของคณะ/สถาบันมีเอกสารหนังสือ ตำรา วารสาร ให้ ศึกษาค้นคว้า จำนวนมาก	3.77	.815	มาก	3.18	.853	ปานกลาง	3.44	.824	ปานกลาง	3.043	.053
2. สื่อที่ใช้ประกอบการสอนเป็นสื่อที่ทันสมัยและมีคุณภาพ	3.81	.801	มาก	3.59	.666	มาก	3.18	.869	ปานกลาง	4.861*	.010
3. มีตัวอย่างปริญญานิพนธ์/ปัญหาพิเศษ/โครงการที่ยอมรับว่ามี คุณภาพให้ศึกษาค้นคว้าเพียงพอ	3.81	.694	มาก	3.50	.802	มาก	3.21	.770	ปานกลาง	4.689*	.012
4. มีวัสดุอุปกรณ์ทางการเรียนให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอ	3.88	.588	มาก	3.59	.503	มาก	3.35	.849	ปานกลาง	4.360*	.016
5. สื่อการสอนที่ใช้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.88	.653	มาก	3.73	.703	มาก	3.26	.864	ปานกลาง	5.425*	.006
6. มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนการสอน	3.92	.796	มาก	3.68	.568	มาก	3.26	.898	ปานกลาง	5.348*	.007
7. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีคุณภาพในระดับที่ดี	3.85	.784	มาก	3.82	.664	มาก	3.32	.945	ปานกลาง	3.784*	.027
8. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน	3.92	.796	มาก	3.73	.703	มาก	3.15	.925	ปานกลาง	7.128*	.001
รวม	3.85	.607	มาก	3.60	.519	มาก	3.27	.757	ปานกลาง	5.967*	.004

\*  $p < .05$

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิทยาศาสตร์ที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ข้อ 2. สื่อที่ใช้ประกอบการสอนเป็นสื่อที่ทันสมัยและมีคุณภาพ

ข้อ 3. มีตัวอย่างปริญญานิพนธ์/ปัญหาพิเศษ/โครงการที่ยอมรับว่ามีคุณภาพให้ศึกษาค้นคว้าเพียงพอ

ข้อ 4. มีวัสดุอุปกรณ์ทางการเรียนให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอ

ข้อ 5. สื่อการสอนที่ใช้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

ข้อ 6. มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนการสอน

ข้อ 7. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีคุณภาพในระดับที่ดี

ข้อ 8. อุปกรณ์การเรียนปฏิบัติการมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตร  
ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการส่งเสริมของครอบครัว	สาขาวิชา									F	Sig.
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือและส่งเสริมในการเรียน	4.19	.749	มาก	3.91	.750	มาก	3.74	.790	มาก	2.623	.079
2. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเกิดขึ้นครอบครัวมีส่วนในการแก้ปัญหา	4.15	.732	มาก	3.82	.853	มาก	3.56	.746	มาก	4.380*	.016
3. สมาชิกในครอบครัว สนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียน	4.08	.744	มาก	3.68	.839	มาก	3.62	.817	มาก	2.652	.077
4. สมาชิกในครอบครัว ให้ข้อเสนอแนะในการวางแผนการเรียนแก่ท่าน	4.00	.632	มาก	3.59	.959	มาก	3.41	.925	ปานกลาง	3.562*	.033
รวม	4.10	.566	มาก	3.75	.719	มาก	3.58	.667	มาก	4.835*	.010

\* p < .05

- จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิทยาศาสตร์เกษตรที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ข้อ 2. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเกิดขึ้นครอบครัวมีส่วนในการแก้ปัญหา

ข้อ 4. สมาชิกในครอบครัว ให้ข้อเสนอแนะในการวางแผนการเรียนแก่ท่าน

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคศึกษาศาสตร์เกษตร  
ที่มีสาขาวิชาต่างกัน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	สาขาวิชา									F	Sig.
	การผลิตสัตว์ (n = 26)			การผลิตพืช (n = 22)			อุตสาหกรรมเกษตร (n = 34)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ห้องเรียนมีความสงบปราศจากเสียงรบกวน	3.96	.871	มาก	3.55	.671	มาก	3.41	.783	ปานกลาง	3.758*	.028
2. มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ความเย็น อย่างเหมาะสมเพียงพอ	4.00	.849	มาก	4.00	.756	มาก	3.29	.938	ปานกลาง	6.633*	.002
3. ห้องนำสะอาดถูกสุขลักษณะ	4.00	.693	มาก	3.55	.596	มาก	3.35	.849	ปานกลาง	5.751*	.005
4. มีสถานที่สำหรับพักผ่อนและการทำกิจกรรมสำหรับผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีเพียงพอ	4.00	.693	มาก	3.45	.671	ปานกลาง	3.26	.828	ปานกลาง	7.379*	.001
5. การบริการในห้องสมุดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	3.77	.908	มาก	3.50	.673	มาก	3.29	.760	ปานกลาง	2.671	.075
6. โรงอาหารสะอาด ถูกสุขอนามัย	3.92	.688	มาก	3.50	.964	มาก	3.29	.906	ปานกลาง	3.990*	.022
7. จำนวนที่นั่งรับประทานอาหารเพียงพอ	3.81	.849	มาก	3.32	.945	ปานกลาง	3.06	.983	ปานกลาง	4.790*	.011
8. เพื่อนมีส่วนให้ความช่วยเหลือท่านในการเรียน	4.04	.599	มาก	3.64	.790	มาก	3.53	.788	มาก	3.740*	.028
9. เมื่อมีเวลาท่านจะชวนเพื่อนเล่นกีฬา ทำกิจกรรมของสถาบันฯ หรือ ปรึกษาเรื่องการเรียน	4.04	.599	มาก	3.64	.658	มาก	3.26	.751	ปานกลาง	9.524*	.000
10. เพื่อนคอยตักเตือนและให้คำแนะนำเมื่อท่านประพฤติไม่ เหมาะสม	3.85	.613	มาก	3.55	.739	มาก	3.53	.929	มาก	1.374	.259
รวม	3.93	.536	มาก	3.55	.547	มาก	3.32	.658	ปานกลาง	7.761*	.001

\* p < .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

1. ห้องเรียนมีความสงบปราศจากเสียงรบกวน
2. มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ความเย็น อย่างเหมาะสมเพียงพอ
3. ห้องน้ำสะอาดถูกสุขลักษณะ
4. มีสถานที่สำหรับพักผ่อนและการทำงานกิจกรรมสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเพียงพอ
5. การบริการในห้องสมุดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
6. โรงอาหารสะอาด ถูกสุขอนามัย
7. จำนวนที่นั่งรับประทานอาหารเพียงพอ
8. เพื่อนมีส่วนให้ความช่วยเหลือท่านในการเรียน
9. เมื่อมีเวลาท่านจะชวนเพื่อนเล่นกีฬา ทำกิจกรรมของสถาบันฯ หรือปรึกษาเรื่องการเรียนรู้
10. เพื่อนคอยตักเตือนและให้คำแนะนำเมื่อท่านประพฤติไม่เหมาะสม

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547 ผู้วิจัยสามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

### 5.1 สรุป

การจัดการศึกษายังมีความจำเป็นต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้านที่มีความรู้ความเข้าใจ ความชำนาญ การจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยภารกิจที่สำคัญ คือ ภารกิจจัดการเรียนการสอน ผลิตบัณฑิต ภารกิจการวิจัย ภารกิจการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ภารกิจที่สำคัญดังกล่าวของสถาบันการศึกษา ซึ่งจัดการเรียนการสอนขั้นอุดมศึกษาได้ถือปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่อง ถือได้ว่าเป็น กลไกที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริง

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานที่ผลิตบัณฑิต ทางด้านครุศาสตร์อุตสาหกรรม ที่มีคุณภาพทั้งทางด้านสติปัญญา จริยธรรมและคุณธรรม รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรการศึกษา บุคลากร และส่งเสริมงานวิจัยเพื่อไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ตลอดจนทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและ บริการวิชาการแก่สังคม ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ จึงมีความสนใจศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547

#### 5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร จำแนกตามสาขาวิชา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน

### 5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์ อดุสากรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547 จำนวน 93 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์ อดุสากรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547 จำนวน 82 คน

### 5.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์ อดุสากรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่สำเร็จ การศึกษาในปีการศึกษา 2547 และเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2548

### 5.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมาวิเคราะห์ ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (One-way ANOVA: F-test)

### 5.1.5 ผลการวิจัย

(1) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จ การศึกษาสาขาวิชาอดุสากรรมเกษตร จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาเป็นผู้สำเร็จ การศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 และน้อย ที่สุดคือผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8

(2) ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพิจารณาแต่ละสาขาวิชาในภาพรวม ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2.1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.88$ )

(2.2) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.67$ )

(2.3) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.49$ )

(2.4) ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.66$ )

(3) ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเกษตรศาสตร์เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยพิจารณาแต่ละสาขาวิชาในภาพรวม ดังนี้

(3.1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.83$ )

(3.2) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.98$ )

(3.3) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.82$ )

(3.4) ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.87$ )

(4) ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเกษตรศาสตร์เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร โดยพิจารณาแต่ละสาขาวิชาในภาพรวม ดังนี้

(4.1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.81$ )

(4.2) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.59$ )

(4.3) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.42$ )

(4.4) ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านหลักสูตรและการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.59$ )

(5) ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน โดยพิจารณาแต่ละสาขาวิชาในภาพรวม ดังนี้

(5.1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.89$ )

(5.2) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.70$ )

(5.3) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.52$ )

(5.4) ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านลักษณะนิสัยในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.69$ )

(6) ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน โดยพิจารณาแต่ละสาขาวิชาในภาพรวม ดังนี้

(6.1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.73$ )

(6.2) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.52$ )

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(6.3) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.48$ )

(6.4) ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.57$ )

(7) ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยพิจารณาแต่ละสาขาวิชาในภาพรวม ดังนี้

(7.1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.85$ )

(7.2) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.60$ )

(7.3) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.27$ )

(7.4) ภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.54$ )

(8) ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว โดยพิจารณาแต่ละสาขาวิชาในภาพรวม ดังนี้

(8.1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.10$ )

(8.2) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.75$ )

(8.3) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการส่งเสริมของครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.58$ )

2. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม ความพร้อมของร่างกาย และจิตใจ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง

3. สารการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับวัย ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน และความคาดหวังของสังคม ทั้งนี้ผลการเรียนรู้จากสาระและกระบวนการ จะต้องทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดี และมีความสุขในการเรียน

4. แหล่งเรียนรู้มีหลากหลายและเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ตามความถนัด ความสนใจ

5. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีลักษณะเป็น กัลยาณมิตรที่ช่วยเหลือเกื้อกูล ห่วงใย มีกิจกรรมร่วมกัน ในกระบวนการเรียนรู้ คือแลกเปลี่ยน ความรู้ ถักทอความคิด พิสูจน์ปัญหาาร่วมกัน

6. ศิษย์มีความศรัทธาต่ออาจารย์ผู้สอน สาระที่เรียนรวมทั้งกระบวนการที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนไม่รู้ มีใจรักที่จะเรียนรู้ ทั้งนี้อาจารย์ต้องมีความเชื่อว่าศิษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

7. สาระและกระบวนการเรียนรู้เชื่อมโยงกับเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียน จนผู้เรียนสามารถนำผลจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง

8. กระบวนการเรียนรู้ มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่น ๆ เช่น ชุมชน ครอบครัวยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้สูงสุด

ผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 3 สาขาวิชา 1) มีความสุขที่ได้เรียนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2) การเรียนการสอนมีความสุขและน่าสนใจ 3) อาจารย์มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาเป็นอย่างดี 4) ผู้เรียนให้ความสำคัญกับความรู้ที่ได้มากกว่าคะแนน 5) การสอนอาจารย์เป็นประโยชน์ทำให้ได้รับความรู้มากมายซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 30-33) กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนที่ส่งเสริมการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ดังนี้คือ

1. ผู้สอนจะต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการเรียนรู้ใหม่ โดยเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ มีวิธีการเรียนที่แตกต่างกันและใช้เวลาไม่เท่ากันที่จะพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองให้เติบโตตามศักยภาพ

2. ผู้สอนมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเอง การเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ตามสภาพจริง เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเติบโตตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลในสถานการณ์ดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำผู้สอนจะต้องมีการวางแผนการสอน และออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้

4. เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา
5. พัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม
6. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นโครงสร้างแบบเปิดความยืดหยุ่นหลากหลาย
7. มีการประเมินในขณะที่มีการเรียนการสอน

ดังนั้นสรุปได้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นความพยายามในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด คือ การเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยการดำเนินการทุกวิถีทางที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ความต้องการและสภาพชีวิตของผู้เรียนเป็นการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในลักษณะของผลการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ลงมือเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาในมาตรา 24 และมาตรา 26 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านส่งเสริมของครอบครัวอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่สมาชิกในครอบครัวมีส่วนช่วยเหลือผู้เรียนทั้ง 3 สาขาวิชาซึ่งสอดคล้องกับ ชวีชัชย ชัยจิรฉายากุล และคณะ (2545) กล่าวถึงการบริหารการจัดการเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรของสถานศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบนั่นเอง

ซึ่งประกอบด้วย งาน/ภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ 7 ภารกิจ คือ

1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

ภารกิจที่ผู้บริหารและครูผู้สอน ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

2. การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา จะต้องดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรว่า กำหนดสาระที่เป็นแกนกลางและสาระของท้องถิ่น ไว้อย่างไร และมีความสอดคล้องสัมพันธ์และสมดุลอย่างไร

2.2 วิเคราะห์ขอบข่ายเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ทั้งองค์ประกอบด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

2.3 ศึกษาสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นความต้องการของชุมชน และสังคม

## บรรณานุกรม

รัชชชัย ชัยจิรฉายากุล ปราณี สังขะตะววรรณ และ ประภาพรรณ เอี่ยมสุภษาด (2545). หลักสูตร  
สถานศึกษา (ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร : ประมวลสาระ). กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วน  
จำกัด ภาพพิมพ์.

นวลจิตต์ เขาวีรติพงษ์ “การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอาชีวศึกษา” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา  
การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา หน่วยที่ 5. นนทบุรี สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย  
ธรรมาราช.

นวลจิตต์ เขาวีรติพงษ์ เบญจถักษณ์ น้ำฟ้า และ ชัดเจน ไทยแท้ (2545). การจัดการเรียนรู้ที่เน้น  
ผู้เรียนเป็นสำคัญ (ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร : ประมวลสาระ). กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วน  
จำกัด ภาพพิมพ์.

นิคม ทาแดง กอบกุล ปราบประชา และ อำนวย เดชชัยศรี (2545). เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อ  
การเรียนรู้ (ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร : ประมวลสาระ). กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด  
ภาพพิมพ์.

ประกอบ กุลเกลี้ยง และ สิทธิพร ลิมบริบูรณ์ (2545). การบริหารโดยองค์คณะบุคคล (ชุดฝึกอบรม  
ผู้บริหาร : ประมวลสาระ). กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

ปรัชญา เวสารัชช์ (2538). รายงานการวิจัยเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนา  
ชนบท. กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปรัชญา เวสารัชช์ (2545). หลักสูตรการศึกษา (ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร : ประมวลสาระ). กรุงเทพมหานคร  
: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

ประพนธ์ ปิยรัตน์ (2534). ยุทธศาสตร์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต.  
นครปฐม : สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา  
พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (องค์การมหาชน). หน้า 13-14.

ไพรัช อรรถกามานนท์ และ มัทนา ไชยวณิชกร (2545). การส่งเสริมชุมชนและท้องถิ่นใน  
ปฏิรูปการศึกษา (ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร : ประมวลสาระ). กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วน  
จำกัด ภาพพิมพ์.

สรศักดิ์ วรอินทร์ และ ทิพวัลย์ คำคง (2545). คุรุกับการจัดการศึกษาของชุมชน (ชุดฝึกอบรมผู้  
บริหาร : ประมวลสาระ). กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.